

№4(71)
2.02.96

Беларуская маладзёжная

Рэспубліканская грамадска-палітычная незалежная газета

Заснавана ў чэрвені 1994 г.

TV
программа
на
недзелю

(стр. 4)

Маладзечанская
"ганглёўка"

(стар. 6)

Нішто на зямлі
не знікае бяследна

(стар. 2,3)

Advanced Micro Devices GoldStar GOLD STAR CO., LTD. intel inside pentium EPSON SEIKO EPSON CORPORATION PCI Caviar

Пользуйтесь только лучшим

NTT

интел inside pentium

Телефон: (0172) 292-999.

T&IR
NEW TECHNOLOGY SYSTEMS

Брест: 427-114 Гродно: 441-038, 453-421 Витебск: 377-500 Гомель: 535-801
Могилев: 226-977 Пинск: 246-55 Новополоцк: 501-11
Барановичи: 547-38 Солигорск: 536-44 Молодечно: 731-20 Мозырь: 253-53

Черный малыш —
сын человеческий

(стр. 8)

Прайшоў першы форум —
няхай крыху комам

(стар. 5)

**"Лукашэнская праўда":
гульня зацягнулася**

Усім вядома аб узбуджэнні крымінальнай справы па з'яўленню ў падпольным распаўсюджванні самвыдавецкага "баявога лістка" антыпрэзідэнцкіх колаў "Лукашэнская праўда".

Але апошнім часам нехта вырашыў прысвоіць лаўры выдаўца. У электрычках, у метро з'явіліся то шосты, то нават восьмы нумары "ЛП", якія вельмі адрозніваліся па стылю, паліграфічнай распрацоўцы ад сапраўднай "ЛП". Але матэрыялы ў іх змяшчаліся з прэтэнзіяй на той жа напрамак — бясплітасная крытыка прэзідэнта і ягонай адміністрацыі. І вось сюрпрыз: коштам 2000 ў пераходах метро можна набыць зноў жа трэці (?) нумар газеты, даволі дрэннай тэхнічнай якасці, выдаўцом якога названа правадыцкая маладзёжная групоўка "Правы рэванш". На першай старонцы — верш "Забі прэзідэнта" не назваўшага свайго прозвішча паэта, на другой — розныя "жартачкі" кшталту абвяшчэння аб смерці ад рук "Правага рэваншу" журналісткі "Знамени юности" Наталлі Бязвержанка (???), якая, як я даведлася, цудоўна сябе адчувае і не губляе пачуцця гумару. Цікава, ці кінецца на гэты раз следства шукаць злаўмыснікаў і як доўга яшчэ шыльдачка "Лукашэнская праўда" будзе прывабліваць усіх, каму не падабаецца наша сумная рэчаіснасць?

Ціна КЛЫКОЎСКАЯ, "БМ"

Светлана ГОЛОВКИНА:

Банальная
история

(стр. 7)

Вольгу —
"на царства"?

(стар. 5)

Умер поэт...

Стансы

Е.В., А.Д.

Ни страны, ни погоста
Не хочу выбирать.
На Васильевский остров
Я приду умирать.
Твой фасад темносиний
Я впотмах не найду,
Между выцветших линий
На асфальт упаду.
И душа неустанно,
Поспешая во тьму,
Промелькнет над мостами
В петроградском дыму.
И апрельская морось,

Над затылком снежок,
И услышу я голос:
— До свиданья, дружок.
И увижу две жизни
Далеко за рекой,
К равнодушной отчизне,
Прижимаясь щекой,
Словно девочки-сестры
Из непрожитых лет,
Выбегая на остров,
Машут мальчику вслед.

Евгений Евтушенко

Радыеёстанцыі "Беларуская
маладзёжная" — 33!

Нішто на зямлі

2 лютага спаўняецца 33 гады радыёстанцыі "Беларуская маладзёжная".
З вялікай і яркай каметы, што тры дзесяцігоддзі прымушала людзей углядацца то ў неба, то ў цемры сваіх душ, прасыпаліся на зямлю не асколкі - зоркі. І свецяць - не гаснуць, і грэюць, і абнадзейваюць. І ў кожнай з "зорак" ужо сваё поле прыцягнення і прастора адказнасці. Вакол кожнай — свае спадарожнікі, здольныя руйнаваць цемру ўжо не толькі адлюстраваным святлом...

За сілу, за моц нашу!
Яўген Радкевіч і Ніна Чайка, Лена Аўрынская і Таццяна Ягорава, Мікалай Шпелеў і Алена Сцяпанавіч, Сяргей Сцефановіч, Валянціна Стэльмах, Лілія Пуляеўская, Наталля Дзявяткава, дзесяткі, сотні тых, хто былі разам і побач з вамі, — са святам! Павітаем адно аднаго, прыгадаем, як жылі разам. І ўспомнім таксама родных, сваіх — Леаніда Маліноўскага, Івана Садоўскага, Волечку Налецкую, Васіля Слушніка... Іх свет не згас — яны з іншых, недасягалых жывым сусветаў падтрымліваюць нас. "Нішто на зямлі не мінае бяследна"...

За памяць нашу!
А калі шчыра, мы ніколі не ўзвядлі гэты дзень. "Днём нараджэння" быў кожны эфірны выхад — з намаганняў і спрэчак, роздзума і хвалявання, нашым асэнсаваннем і натхненнем стваралася новая прастора, пашыралася кола сяброў, памнажаліся шэрагі аднадумцаў. І колькі ўзгадаваных намі людзей — слухачоў, гледачоў, чытачоў — так цяжка і сумленна жывуць зараз згодна з прынцыпамі "Беларускай маладзёжнай". Не хлусі. Не здраджвай сабе і людзям. Дзеля Бацькаўшчыны, спакутанай, пяшчотнай краіны нашай стварай і будуй, любі і змагайся.

За нашу надзею!

Аляксандр ДАБРАВОЛЬСКИ, дэпутат, старшыня падкамісіі ВС па сродках масавай інфармацыі:

"Калі будучыню змяняць без цябе, табе ў ёй будзе невыносна"

— Дух "Беларускай маладзёжнай" існуе, пакуль існуе пакаленне ёю выхаваных людзей. Выходзіць, мне было чатыры гады, калі ўзнікла гэта радыёстанцыя? Я быў разам з ёю ўсё сваё асэнсаванне жыцця. Іншым разам чакаў перадачы, выкрываў час, каб паслухаць. Я не ведаю, ці мела радыёстанцыя план развіцця і ўплыву на слухача, але ўдалося стварыць сапраўдную выхаваўчую і культурную традыцыю. Я з "Беларускай маладзёжнай" столькі, колькі жыву, і мне падаецца, яна таксама стварыла і мяне, і жыццё. Я не ведаю іншага такога прыкладу. Гэта нават не пра радыёстанцыю зараз размова, гэта даўно выйшла за межы проста радыё, проста перадач. Гэта — з'ява, з якой звязваюць сваё спасціжэнне жыцця і светаўспрымання вельмі і вельмі многія людзі. Таму гэта дух жыве, ён належыць многім.

— Але як жывецца з гэтым духам? Станцыя не давала ў эфіры да 33, але такое адчуванне, што трагічны "Хрыстоў у зоры" які ўжо год доўжыцца для кожнага сумленнага чалавека — здольнага вольна думаць, гатовага дзейнічаць у ім разуму і Бацькаўшчыны і амаль распятага бязглуздыцяй рэчаіснасці...

— Безумоўна, гэта і прыгнятае, і дабаўляе змрочных думак. Я ўяўляю, як зараз мне давядзецца працаваць у Камісіі Вярхоўнага Савета па правах чалавека, СМІ, грамадскіх і рэлігійных арганізацыях, — у сітуацыі, калі не спыняюцца намаганні сродкі масавай інфармацыі паставіць пад кантроль, "пад пяту" дзяржавы. Гэта — пагроза не толькі СМІ і не толькі журналістам. Гэта пагроза ўсяму грамадству і кожнаму чалавеку канкрэтна, гэта прымус жыць у падмане, хлусні. Пры такіх умовах чалавек проста становіцца нічым: яго ніхто не будзе паважаць, з яго думкай ніхто не будзе лічыцца. І гэта страшна.

А тое, што прэса павінна быць вольнай, — азбучная ісціна. Шкада, што не ўсе яе разумеюць. Калі многія вольных выданняў — ёсць выбар. Ёсць магчымасць пачуць пра кожную праблему і выказаць розныя думкі. Спрачацца на кухнях, канешне, можна і надалей, але ад гэтага, як правіла, не бывае станоўчых вынікаў. Іншая справа абмяркоўваць праблемы прылюдна — у прэсе, парламенце, шукаць разумныя рашэнні.

На жаль, адзіная заваёва, якая была ў нас апошнім часам, — свабода слова, галоснасць — зараз пад пагрозай. Яе спрабуюць ліквідаваць, перакруціць. Як спрабуюць прымусяць лічыць рэформамі шматгадовае бяздзейнае. Пачытаеш, паслухаеш у дзяржаўных СМІ: робім, творым, ідзем. Куды ідзем? Што робім? І да якой мэты наблізіліся? Імітацыя дзеяння прывяла да дыскрэдытацыі саміх рэформаў. І яшчэ больш ускладніла жыццё ўсім: тым, хто сапраўды ведае, як, і жадае дзейнічаць у ім рэформаў, і тым, хто чакае, што з усяго гэтага будзе.

Свабоднае слова — адна з прыкмет і адна з неабходных умоў годнага жыцця. Паглядзіце: у свеце мноства краін з заўважнымі ўмовамі жыцця і вольным словам, але хіба ёсць хоча адна, дзе людзі жылі б сапраўды па-людску, але прэса была б пад прыгнётам? Давядзецца і ў нас пераканацца, што гэта непарыўнае, узаемазалежнае рэчы.

Канешне, шкада, што на гэтыя перакананні траціцца столькі часу. Што "гараць" нервы, лёсы. Але сённяшняе сітуацыя ад кожнага годнага і разумнага чалавека патрабуе намагання сіл і адказнасці. Не ў тым справа, што кожны з нас можа вырашыць свае праблемы, але ў тым, што разам мы здолеем выратаваць Радзіму. Мы нічым не горшыя за іншых — за чэхаў, палкаў ці кіргізаў. Мы горшыя толькі тым, што не хочам! Не хочам нават думаць нармальна. І тое, што пачалі бударажыць мазгі галоснасцю, вольнай прэсай, стаміла, палухае. Не хочам! І адказваць за сябе не хочам. І думаем, што нехта нам павінен, нехта зробіць за нас. Хто вінаваты, што ў нас такая ўлада? Улада? У нейкай ступені так: людзі, якія ведалі свае "магчымасці" і здагадваліся, пэўна, пра сваю няздольнасць, ірваліся і дасягнулі ўлады. Але хто іх абіраў?

Таму галоўнае: тыя, хто больш ведае, больш разумее, больш адкаваныя ці больш за іншых перадумаў! Хопіць адседжывацца. Толькі з вамі ў нас з'явіцца шанец.

Я ведаю многа людзей, перакананых: я нічога не змяню, я на глабальнае не здольны, я пачакаю. Але падзеі, што ідуць "самі па сабе", маюць схільнасць развівацца ад дрэннага да яшчэ горшага. І кожны з нас апячаны ў будучыню — нават калі вельмі жадае зараз вярнуцца ў "добрае савецкае мінулае". А ў будучыню будзе цяжка і невыносна, калі ты нічога дзеяла яе не зрабіў. Яна будзе не твая, гэта будучыня, некім змененая без цябе!

— З гадавінай "Беларускай маладзёжнай", Жанна — наш апошні галоўны рэдактар...

Памятаеш, мы зыходзілі камандай? Дзе сёння каманда "Беларускай маладзёжнай"?

— Ва ўмовах, у якіх мы апынуліся пасля выгнання з Беларускага радыё, нават самы маналітны калектыў не мог бы захавацца цалкам. Трымацца яшчэ паўгода можна было, але год, паўтары гады без заробку, працаўладкавання проста немагчыма. І трэба зразумець людзей... Па вялікім рахунку, мы згубілі тых сталых журналістаў, у якіх было імя, быў "узрост майстроў". Але за іх не сорамна. Сёння Віталь Сямашка — намеснік генеральнага дырэктара дырэктары праграм тэлебачання, Уладзімір Дзюба — галоўны рэдактар другой праграмы радыё, Алена Радкевіч працуе на радыё "Свабода" ў Празе, вы — тыя, хто ў газеце "Беларуская маладзёжная", выданні, якое захававае традыцыі і славу тае імя... Далібог, гэтыя людзі занялі тыя нішы, якіх былі вартыя. Гэтыя людзі не разгубіліся. Яны не здрадзілі прафесіі — іх пазбавілі на нейкі час месца працы.

— Я шмат размаўляла напярэдадні гадавіны з многімі людзьмі. І многія дагэтуль разважаюць, ці была магчымасць захаваць станцыю. Былі ж і да мая 1994-га цяжкія, крызісныя часы — выжывалі. Успомні, як нябожчык Іван Іосіфавіч Садоўскі "прыкрываў" нас ад кампартыйнага гневу, — каб выжылі... Нам у газету лісты пішучы: "Беларуская маладзёжная" не стала на хвалях — закрылася яшчэ адно вольнае "акно"... — Калі ішла гэта "ўсеагульная" вайна з БМ з боку тагачаснага кіраўніцтва радыё, для ўсяго калектыву гэта была сапраўды трагічныя дні. З цягам часу да

Жанна ЛІТВИНА,

прэзідэнт Беларускай асацыяцыі журналістаў:

"Свабоднае слова загучыць на радыё, калі ў грамадстве стане каштоўнасцю асабістая думка чалавека"

мяне прыйшло асэнсаванне і разуменне, што гэта быў і зорны час "Беларускай маладзёжнай", якая дэманстравала аднасць і непахіснасць сваіх перакананняў. Тыя, хто працаваў тады ў "БМ", вартыя вялікай павягі за сваю цвёрдасць. Зараз я думаю: дзіўна, як па тых часах мы яшчэ так доўга існавалі ў дзяржаўнай структуры. Так доўга не маглі да нас падабрацца, не маглі нас знішчыць! Непараўнальныя з апошнімі гадамі існавання станцыі часы, калі рэдакцыя кіравалі мае папярэднікі. Яны закладвалі фундамент таго калектыву, які сфарміраваўся потым і стаў раўнаважам перабудовы. Кожнага з нас можна было пазбавіць месца працы, але журналіста, чалавека нельга было зламаць — ён чалавекам застаўся. І сапраўды прафесіяналам — калі гаварыць пра высокую годнасць нашай прафесіі.

Адзінае, што дагэтуль балюча ўспрымаю, — узровень нашчырасці (я выбрала самае далікатнае слова) з боку кіраўнікоў Дзяржтэлеграфіі і новых кіраўнікоў. Узровень нашчырасці, з якім яны тлумачылі грамадству, чаму рэдакцыя не адноўлена. Сёння зразумела і відавочна: такая рэдакцыя не патрэбна была кіраўнікам Дзяржтэлеграфіі. Яны ра-

зумеі, што рэдакцыя не здрадзіць сваім прынцыпам, што застанецца на пазіцыях аб'ектыўнай, прынцыповай ацэнкі рэчаіснасці, палітычнай сітуацыі ў краіне. Мы былі не патрэбныя. Мы не маглі існаваць. Нас не маглі аднавіць.

— Не маглі і не могуць?

— І не хочучь.

— Але, пэўна, і грамадства "даспее" некалі да таго, што не ўсё будзе залежыць ад волі кіраўнікоў. Дыялектыка. Ці прыпадзюць гэтыя часы на наша жыццё, ці верыш ты, што адновіцца некалі "БМ"?

— Я думаю, ідылія "станцыя вярнулася, рэдакцыя зноў сабралася" немагчыма. Жыццё ўносіць карэктывы, мы сталеем... гэта абсалютна немагчыма! "Беларуская маладзёжная" — няхай яна некалі па-іншаму называецца, але адпавядае нашым прынцыпам — не можа сёння з'явіцца на Беларускім радыё. Ці тэлебачанні. Таму што не толькі іншадумства, але ўвогуле асабістае меркаванне на Дзяржтэлеграфіі сёння забаронена. Яно знішчаецца, яно не патрэбнае, ад яго пазбаўляюцца.

Цяжка адмерыць часам, калі гэта стане магчымым. Гэта адбудзецца, калі ў грамадстве стане каштоўнай асабістая думка чалавека. Яго меркаванне, пазіцыя, перакананні, яго пошук шляхоў развіцця грамадства і дзяржавы.

Інна СТУДЗИНСКАЯ, журналіст, Радыо 101,2:

"Все равно остаются люди, которые будут встречать этот день, как праздник, много-много лет"

— Інна, ужо поўгода, как на волне FM работае Радыо 101,2. Это "Белорусская молодежная" или нет?

— Нет, это, конечно, не "Белорусская молодежная". С одной стороны я говорю это с сожалением, с другой — все течет, все изменяется. Я уже не хочу заострять внимание на том, что "Белорусская молодежная" в теперешней обстановке при сегодняшней общественно-политической ситуации существовать не может. Будь мы теми, но на нынешних вольных хлебах, нас попросту прикрыли бы. Поэтому сейчас это информационно-музыкальный канал. Что из "Белорусской молодежной"? Это хорошая качественная музыка, не стёб, не ширпотреб, не российская попса, а хорошая музыка на все вкусы, как было и на "БМ". И сейчас мы пытаемся заполнить вакуум информационный, утолить голод на объективную информацию. Пока, к сожалению, у нас нет политических, аналитических программ. Очень хотелось бы и есть кому делать... Сами понимаете: вышел указ президента о комиссии по радиочастотам, над нами угроза перерегистрации всех средств массовой информации. Один раз мы уже на своей шкуре испытали, как с нами могут обойтись, и... Я не говорю, что это инстинкт самосохранения. Это понимание того, что нужно выжить, стать на ноги, экономически окрепнуть, завоевать популярность и авторитет, чтобы знать: есть у нас слушатели, готовые, как за "Белорусскую молодежную", встать горой.

— Інна, і все-такі мы вміе проработалі вельмі многа. Всього у нас было, і хорошаго, і незабываемаго, яркаго, можа, у нас неможна ідэалізаваць, як всякія старэйшыя — сваю моладосьць... Скажы, як ты думаеш, дзень 2 лютага, кромі нас, "старыкоў", хто-нібудзь помніць?

— Трудно сказать. Ты же помнишь "внутренние моменты" жизни "БМ". Всегда была какая-то группа энтузиастов, которые "провоцировали" и марафоны, и прямые эфиры, и юбилеи... Помнишь, как перед 25-летием за три дня встал вопрос, будем отмечать или нет? Но мобилизовались, в момент все организовали: была и торжествен-

ная часть, и "банкет", и очень теплые посиделки в новой пустой квартире Володи Дзюбы. И на 30-летие спохватились в последний момент. А "экспромт" получился великолепный! И я знаю, народ постарше помнит про этот день, прикидывает, где и как встретиться. Может, это и нормально, что не все помнят: и память у всех разная, и дела-заботы, но все равно останется ряд людей, которые будут встречать этот день, как праздник, много-много лет.

— Інна, "Белорусская молодежная" всегда отличалась тем, что вокруг этого "малого круга революционеров" толпились талантливая и деятельная молодежь. Помнишь: мы никого не прогоняли, от нас плохие люди сами уходили. Но сколько оставалось! Так ли это сейчас?

— На Радыо 101,2 у нас помещение небольшое — работающим на эфире тесно, но здесь постоянно народ молодой и бойкий. Причем обидно, что приходит к нам с очень хорошими идеями, авторскими программами, но чисто из-за отсутствия технических возможностей (монтировать, записывать, оформлять на уровне) мы просим подождать. Вот через полгода. "Отвоеваем" еще помещение, сделаем ремонт, оборудуем студию — тогда это будет возможно. Слава Богу, люди понимают. И иногда (вот как студентки сегодня) приходят делать рутинную черновую работу. Бесплатно. И я вот смотрю: прибывает вокруг нас нормальных ребят, тех, кто в детстве нас слушал, помнит наши программы...

— И приносят материалы и на 101,2, и к нам в газету. Как, кстати, и многие "наши": Кастусь Змицярэц, Сергей Ахрамович и Сергей Лабандиевский, Саша Хмельницкий...

— Видимо, это подтверждение того, что мы делаем одно дело. К тому же у нас была на некоторых, теперь уже зарубежных, станциях — у радио "Таллинн" есть партнер — газета "Спутник", например. Радио это радио. А самые интересные материалы, тот анализ, который возникает у гостя студии после общения со слушателями, появляются в газете. Нормальная форма сотрудничества. Мы можем развивать, дополнять друг друга.

не знікае бясследна

Ірына КУРАПАТКІНА, журналіст (а лепей діджэй — ёсць такое зразумелае амаль ва ўсім свеце і прывабнае для Ірыны вызначэнне дзейнасці вядучага прамога эфіра):

“Я хачу, каб “Беларускай маладзёжнай” стала ўсё Беларускае радыё”

— Іра, на “Беларускую маладзёжную” вы з Вольгай Бабак, Алесем Хмяльніцкім прыйшлі студэнтамі і няштатнымі аўтарамі. Пасля канфлікта на закрыццё “маладзёжкі” маглі ўладкавацца на дзяржаўным радыё — патэнцыял, здольнасці і неабходныя веды, нават аўтарштэт (праграмы рабілі!) мелі. Між тым падзялілі з “маладзёжнікамі” лёс выгнаннікаў...

— Я ўвогуле ўдзячная лёсу, што першая рэдакцыя, у якую я заірнула з мэтай “прайсці практыку”, была “Беларуская маладзёжная”. Самыя моцныя журналісты, самая адметная школа не толькі ў плане прафесійным, але і ў адносінах да жыцця, да свайго “рамяства”. Сумленнасць, стабільнасць, вопыт. І ўзаемаадносіны.

Я б ніколі не адбылася як журналіст, калі б мне так не пашанцавала. Я лічу, мне проста вельмі пашанцавала, пашчасціла!

— Іра, што са спадчыны “Беларускай маладзёжнай” ёсць і чаго яшчэ не стае?

— Што ёсць? Асабіста для мяне гэта магчымасць працаваць у эфіры. Не проста магчымасць як пэўныя матэрыяльныя, фізічныя ўмовы — я магу працаваць, я вольна сябе адчуваю. Гэта толькі дзякуючы “Беларускай маладзёжнай”. Таму што яшчэ ў той час гэтая станцыя на дзяржаўным радыё спрабавала зрабіць і рабіла сапраўдны музычна-інфармацыйны канал, “жывое радыё”. Не зусім тое мы робім зараз, але шмат чаго ўзялі адтуль. Гэта свабодная манера шчырых зносін са слухачом, магчымасць слухаць тую музыку, якая падабаецца, гаварыць пра тую праблему, якая сапраўды хвалюе. Там мы рабілі гэта болей праз журналістыку, тут — праз музыку, але сам прынцып “эфір — гэта жыццё” застаўся. І гэта вельмі важна — для мяне менаві-

та, я не буду гаварыць за ўсіх.

Засталася і магчымасць рабіць патрэбнае. Адчуванне: тое, што робіш, — гэта важна.

А чаго не стае... У сённяшнім калектыве — нейкага арганізацыйнага пачатку. Я не скажу, што мы былі надта дысцыплінаванымі ў “Беларускай маладзёжнай”, але... Тут шмат творчых асоб, усе крыху лахматыя, імклівыя ў сваіх памкненнях. Так што крыху дысцыплінаванасці... Але мы яшчэ маленькія. Радыё 101,2 толькі паўгода. Трэба было, каб 30 гадоў прайшло ў “Беларускай маладзёжнай”, каб неабходнасць падпарадкавання свайго таленту, памкненняў, задумак агульнай справе ўспрымалася і існавала як завяздзёнка, праўда? Важна, што мы на 101,2 ужо калектыву і каманда, якая працуе на адну мэту, адну ідэю, на свайго слухача. Гэта таксама спадчына “Беларускай маладзёжнай”.

— “Беларускай маладзёжнай” спаўняецца 33. Праўда, “распялі” яе адразу пасля трыццацігоддзя... Але 33 — “Хрыстоў узрост”, і па паданню, пасля пакут было адраджэнне... Ці магчыма і ў якой якасці адраджэнне “Беларускай маладзёжнай” на хвалю, шырока даступных слухачам? Дзякуй Богу, і ў грамадстве, і ў парламенце ўжо не крамольным лічыцца патрабаваць, каб сродкі масавай інфармацыі, у першую чаргу тэлебачанне і радыё, з дзяржаўных ператварыліся ў народныя, агульнанацыянальныя і не патрэбны ды выкрутасы ўладаў апраўдвалі, а распаўсюдзілі пра тое, што сапраўды класіфіцы падааткапацельшчыка, ды працавалі так, як гэтаму падаткапацельшчыку патрэбна, зразумела, даспадобы. Дык, можа, час спадзявацца на адраджэнне? Я не задавала гэтае пытанне ста-

рым “маладзёжнікам”, тым, хто перажыў трагедыю станцыі, каго жыццё біла і б’е іхто ведае шмат “але”...

— Для мяне закрыццё “БМ” было таксама шокам, я ж толькі паспела “ўжыцца” ў калектыву... Але, можа, таму, што з шока пачала, застаўся такі запал?..

У ідэале мне хочацца, каб “Беларускай маладзёжнай” было ўсё Беларускае радыё. Каб яно было такім цікавым, праўдзівым, недзе зачэпістым. У прынцыпе сродкі масавай інфармацыі — такая рэч, якую ўлады нідзе не любяць. Але дайце магчымасць працаваць! Няхай людзі спрачаюцца, няхай гэта будзіць розум, прымушае думаць.

Каб Беларускае радыё — усё — было такім, якім была “Беларуская маладзёжная”, гэта было б і цікава, і ўплывова, і весела, і філасофскі мудра!

Радыё 101,2 зараз — гэта і крыху іншы стыль, і іншыя магчымасці. Гэта дыктуецца фарматам, дыяпазіонам нашага радыё. Але мы маем вялікую колькасць талентаў, якія могуць і хочучы на нашым радыё працаваць. І — вось тэндэнцыя! — таленты зышлі ці зыходзяць з так званых дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. На незалежныя студыі, у незалежныя газеты.

Але мне хочацца спадзявацца, што ўлада павінна зразумець: без апазіцыйных СМІ, апазіцыйных журналістаў яна, улада, увогуле не зможа існаваць. Вось калі яны зразумюць, што ўзгадваючы ў апазіцыйным друку працуе на іх перш за ўсё, тады сітуацыя будзе нармальнай. Уладзе варта заўважыць, што журналісты ў большасці свайго разумныя людзі, яны “падкідваюць” вельмі неблагія ідэі, рашэнні, іх аналізы і прагнозы іншым часам куды больш каштоўныя, чым “паперкі” гатовага прыслужыцца чыноўніка.

**Ты Беларуская і маладзёжная
(Хоць за цябе і даюць мне пад дых).
Кожны радок і палосачку кожную
Вельмі люблю, бо люблю маладых!**

Альфрэд ШУТАЎ, кампазітар, аўтар і слухач
“Беларускай маладзёжнай” з 1963 года

Леонід СВИРИДОВ, журналіст, РТР:

“Жаль, что общественные организации, партии, профсоюзы не осознали, как нужна молодежная газета”

— Сохранился ли дух “Белорусской молодежной”? Да. И в первую очередь в людях, которые там работали. Другое дело — не во всех. Может, потому, что за год до закрытия станции Кебичем появилось много новых людей, еще не успевших, не сумевших стать “своими”.

Но и ваша газета, и новая радиостанция 101,2, и программы, что прорывались на телевидение, в 8 канал, — свидетельство живучести. И главное, вы вырастили поколение, и не одно, на духе “Белорусской молодежной”. И “Дыялогі аб Радзіме”, и этот невероятный “Радиоконтакт”, и “Давайце пазнаёмся”, и “Фан-клуб”, и “Альбаросика” — это же все в людях осталось!

— Конечно, ты мне польстил: газету и я, и те, кто ее делает, любят без меры, но и без меры готовы сечь — отлично понимаем, чего нам еще не хватает...

— И нормальные люди понимают: у вас нет денег, от этого все. Вы не в состоянии платить известным журналистам, содержать корсет и нормальный офис, печататься с отличным качеством в Литве, как это делает “Белорусская деловая газета” или “Свобода”. Но ведь не все измеряется полиграфической базой или

качеством бумаги! И просто очень жаль, что общественные организации, считающие себя прогрессивными (про государство я не говорю — тут “особ статья”), или политические партии, или профсоюзы не задумываются о том, что должна нормально существовать нормальная молодежная газета! И им бы стоило подумать, как вам помочь, им стоило позаботиться о существовании молодежной газеты, если они хотят жить чуть дольше, чем одну избирательную кампанию или один президентский срок.

— Впрочем, нет худа без добра: период безденежья подарил нам прекрасных молодых авторов и читателей — тоже безденежных, но готовых работать, жить, действовать не во имя “вещного”...

— Это прекрасно! Но пусть будет услышан мой упрек. Ведь и вам, и нам, и нормальному обществу, которое, надеюсь, все-таки вызревает на этой земле, необходимо, чтобы и бескорыстных, и разумных, и убежденных, и гордых своей Беларусью людей становилось больше. Это будет и может быть быстрее, если число “пропитанных” духом “Белорусской молодежной” увеличится вместе с вашим тиражом.

З днём нараджэння,
маладзёжка!
Фота з архіваў
“Беларускай маладзёжнай”

Матэрыялы
падружтавала
Тацяна
НУЧЫЛАРЧУК

ТВ -- программа на неделю

Понедельник, 5 февраля

Белорусское телевидение
17.00 Мультфильм. 17.15 ТВ -- школа. Белорусская литература. 4-й класс. Янка Мавр. Повесть "ТБТ". 17.35 "На добрый лад". Передача из Витебска. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 "Формула цвета". Телеочерк. 18.25 Экономикст. Недвижимость. 18.35 "Трижды один". Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводами). 19.05 "Крок". "Риск-версия". Телеигра. 19.40 "Это мы не проходили...". Экономическая программа. 19.55 Телеанонс. 20.00 Концерт ансамбля народной музыки "Святая". 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 Фильмотека. "Веселые ребята". Кинокомедия. 23.30 Телеанонс. 23.35 Мастерская. Художник В.Тихонов. 24.00 Новости.

ОРТ
5.00 Телеутро. 8.00 Новости. 8.15 Секрет тропицанки. Серил. 9.05 "Поле чудес". 9.55 Человек и закон. 10.20 "Дедушкина дудочка". Мультфильм. 10.30 "Угадай мелодию". 11.00 Новости (с сурдопереводами). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "Мы и рынок". 11.50 Приключенческая комедия "Исповедь невидимки". 13.30 "Ералаш". 14.00 Новости (с сурдопереводами). 14.20 "Чудовищная сила". Мультсериал. 14.40 Марафон-15. 15.00 Звездный час. 15.35 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.00 Джам. 16.30 "Семь дней спорта". 17.00 Новости. 17.20 "Секрет тропицанки". Серил. 18.10 Час пик. 18.35 "Угадай мелодию". 19.00 "Мы". Авторская программа В.Познера. 19.45 "Спокойной ночи, малыши!". 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.30 "Операция". 20.40 Реклама. 20.50 Криминальный сериал "Метод Крестера". 21.45 Э.Радзинский. "Загадки истории. Григорий Распутин". Передача О.Я. 22.30 Новости. 22.40 Фильм Ольга Ковалова "Сады скорпиона" до 0.30.

Канал "Россия"
6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется... Требуется... 7.30 "Что день грядущий...". 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.40 Телегазета. 8.45 Империя игр. "Гладиаторы". 9.35 Новая линия. 9.50 Ключевой момент. 10.20 Миллионская хроника. 10.30 "Море. Скалы. Палафужель". Док. фильм. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Компас "Роста" у "Самовара". 16.20 Новая линия. "Делеша". 16.50 Мультфильм. 17.00 Вас приглашает... 17.15 Славяне 911. 18.10 Л-лук. 19.25 Подробности. 19.35 "Своевременная смерть". Худ. фильм (Великобритания). Часть 1-я. 20.50 Момент истины. 21.40 Репортер. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 "Спутник-5". Худ. фильм (Италия). 7-я серия.

Санкт-Петербург
12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 "Гром в раю". Худ. фильм. 13.00 Скорая помощь. 13.30 Советы садоводам. 13.40 Ура! Комедия. "За двумя зайцами". Худ. фильм. 14.55 Пой с нами. 15.15 Стиль жизни. 15.40 "Немецкая волна". 16.00 "Европейский калейдоскоп". 16.30, 18.05, 18.55 Музыкальный момент. 16.35 Рецепт. 16.45 "Страсти-мордасти". 17.00 Мультфильм. 17.10 Золотой ключ. 17.25 "Душа камня". 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 19.00 "Гром в раю". Худ. фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 20.00 Наше кино. "Свободная от мужчин". Премьера (Россия). 21.15 Экспресс-кино. 21.30 Мультфильм для взрослых. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.10 День рождения. 22.20 Телекомпакт. 23.00 Хоккей. Чемпионат МХЛ. СКА -- "Спартак" (Москва). 3-й период.

Вторник, 6 февраля

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 Автопарк. 8.30 Бездельник. 9.00 ТВ -- школа. Белорусская литература. 4-й класс. Янка Мавр. Повесть "ТБТ". 9.20 "Вестгейт". Телеочерк (США). 10.15 "Кошка, которая гуляла сама по себе". Мультфильм. 11.30 "И счастье, и гордость, и слава". К 250-летию руководителя восстания 1794 года в Беларуси и Литве Тадзуша Костюшки. 12.10 "Музыка без границ". Музыкально-информационная программа. 12.50 "Люди на болоте. Полесская хроника". 5-я серия "Сургобы на дорогах". 15.00 Новости. 15.15 Торговый дом. 15.30 "Художник Александр Иванов". "Памяти павших домов". Док. фильм. 16.20 ТВ -- школа. Музыка. 6-й класс. Роль музыки в жизни человека. 16.50 "Все про все". 17.10 "Страна чудес". Телеочерк. 17.20 Уроки Н.Новожиловой. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 "Здравствуйте, люди!". Док. фильм. 18.25 Экономикст. 18.35 "Трижды один". Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводами). 19.05 "Жаркое лето 41-го...". К 55-летию начала Великой Отечественной войны. 19.40 "Вестгейт". Телеочерк (США). 20.40 Колыбельная.

21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 "Звезды" на экране. Катрин Денев в худ. фильме "Индокитай". (Франция). 2-я часть. 23.25 "Супергол". Обзор матчей европейских футбольных чемпионатов. 24.00 Новости.

ОРТ
5.00 Телеутро. 8.00 Новости. 8.15 "Секрет тропицанки". 9.05 "Мы". Авторская программа В.Познера. 9.45 Смехопанорама. Ведущий Е.Петросян. 10.15 "Девочка и лев". Мультфильм. 10.30 "Угадай мелодию". 11.00 Новости (с сурдопереводами). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "Мы и рынок". 11.50 "Люди и манекены". 4-я серия. 13.10 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). Серил. 14.00 Новости (с сурдопереводами). 14.20 "Чудовищная сила". 14.40 Кварьете "Веселая кавальерия". 14.50 Мультитролли. 15.10 Волшебный мир, или Синема. 15.35 "Элен и ребята". 16.00... До шестнадцати и старше. 16.30 "Семь дней спорта". 17.00 Новости. 17.20 "Секрет тропицанки". 18.10 Час пик. 18.35 "Угадай мелодию". 19.00 "Тема". 19.45 "Спокойной ночи, малыши!". 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.30 "Операция". 20.40 Реклама. 20.50 Лев Свердлов в комедии Якова Протазанова "Насреддин в Бухаре". 1.21.30 + 10 передача. 22.25 Москва - Кремль. 22.45 Новости. 22.55 "50 X 50". Телешоу. 23.45 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). 0.35 "Семь дней спорта" до 1.05.

Канал "Россия"
6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется... Требуется... 7.30 "Что день грядущий...". 7.35 Ритмика. 7.50 Телегазета. 8.40 Ключевой момент. 10.20 Миллионская хроника. 10.30 Музыкальный эксперимент. 10.40 "Волшебный школьный автобус". Мультсериал. 11.10 Новая линия. 11.25 Чемпионат мира по биатлону. Командные гонки. Мужчины. 13.55 Чемпионат мира по биатлону. Командные гонки. Женщины. 15.10 Там-там новости. 15.25 "Одиссея". Худ. фильм. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.50 Клип-антракт. С.Лазарева. 16.55 Ваше право. 17.10 Музыка на десерт. "Малахитовая шкатулка". 17.25 Устами младенца. 17.55 Кино с продолжением. "Петербургские тайны". Премьера телеэкрана. "Мэки-Нож". Худ. фильм (США). 21.45 Экран криминальных сообщений. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Рек-тайм. 22.55 "Спутник-5". Худ. фильм (Италия). 8-я серия.

Санкт-Петербург
12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 "Гром в раю". Худ. фильм. 13.00 Скорая помощь. 13.30 Советы садоводам. 13.40 Наше кино. "Свободная от мужчин". Премьера (Россия). 14.55 Экспресс-кино. 15.10, 18.55, 22.20 Музыкальный момент. 15.15 Стиль жизни. 15.40 "Немецкая волна". 16.00 "Дом кино" представляет Анджия Вайду, Кишиофа Занусси, Да-ниэля Ольбрыского, Граину Шаполовскую и др. 16.30 Детское ТВ. Ребятам о зверятах. 17.00 По всей России. 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 19.00 "Гром в раю". Худ. фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 20.00 "Цвет граната". Худ. фильм (Армения). 21.15 Исторический альманах. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.10 День рождения. 22.25 "Бал". Телеспектакль.

Среда, 7 февраля

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 "Волшебный журавль". Фильм-концерт. 8.45 Мультфильм. 9.00 ТВ -- школа. Музыка. 6-й класс. Роль музыки в жизни человека. 9.30 "Вестгейт". Телеочерк (США). 10.25 Мультфильм. 11.05 Зорная ростан. Телеконкурс молодых артистов эстрады. Брестско-Могилевский тур. 11.45 Видимо-невидимо. 12.45 "Люди на болоте. Полесская хроника". 6-я серия "Рождественские морозы". 15.00 Новости. 15.15 "Оттепель". Док. фильм. 15.35 Мультфильм. 15.55 "За синими ночами". Худ. фильм. 1-я серия. 17.00 К 75-летию народного писателя Беларуси Ивана Мележа. "Это незабываемое время". Телеочерк. 17.25 "Легкий хлеб". Короткометражный худ. фильм. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 Кредо. 18.15 "Белви-деоцентр" представляет: "Минск. Музыка спортивных арен". Док. фильм. 18.25 Экономикст. 18.35 "Трижды один". Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводами). 19.05 "Темная комната". 19.40 "Вестгейт". Телеочерк (США). 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 "Пре-красная спорщица". Худ. фильм. 2-я серия. 23.20 "Крок". Программа для молодежи. 23.50 Мультфильм для взрослых. 24.00 Новости.

ОРТ
5.00 Телеутро. 8.00 Новости. 8.15 "Секрет тропицанки". 9.05 "Тема". 9.45 "В мире животных" (с сурдопереводами). 10.20 "Котенок по имени Гав". Мультфильм. 1-я история. 10.30 "Угадай мелодию". 11.00 Новости (с сурдопереводами). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "Мы и рынок". 11.50 Андрей Болтнев в сериале "Противостояние". 1-я серия. 12.55 "Козленок". Мультфильм. 13.05 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). 14.00 Новости (с сурдопереводами). 14.20 "Чудовищная сила". 14.40 Кактус и Ко. 14.50 Домик-соль. 15.10 Зов джунглей. 15.35 "Элен и ребята". 16.00 "Тет-а-тет". 16.30 "Семь дней спорта". 17.00 Новости. 17.20 "Секрет тропицанки". 18.10 Час пик. 18.35 "Угадай мелодию". 19.00 "В поисках утраченного". Ведущий Г.Скорыходов. 19.45 "Спокойной ночи, малыши!". 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.30 "Операция". 20.40 Реклама. 20.50 Олег Янковский и Александр Абдулов в фильме "Храни меня, мой талисман". 22.05 "Театр + TV". Михаил Козаков. 22.50 Новости. 23.00 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). 23.50 "Семь дней спорта". 0.20 "Всем - спасибо!". Телефильм до 1.55.

Канал "Россия"
6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется... Требуется... 7.30 "Что день грядущий...". 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.40 Телегазета. 8.45 Крестьянский вопрос. 9.05 Площадь искусств. 10.25 Чрезвычайный канал. "Живем и любим!". 10.35 "Самая легкая лодка в мире". 11.15 Новая линия. * * * 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Компас "Роста". 16.20 Дальний Восток. 16.50 От "винта". 17.05 Никто не забыт. 17.10 Кипарис Мажейка. "Параллели". 17.25 Своя игра. 17.55 Кино с продолжением. "Петербургские тайны". 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 "Городок". Развлекательная программа. 21.10 Чрезвычайный канал. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Лад-экран. 23.35 Аниматика.

Санкт-Петербург
12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 "Гром в раю". Худ. фильм. 13.00 Скорая помощь. 13.30 Советы садоводам. 13.40 "Бал". Телеспектакль. 14.55 "Экология для всех. Вода". Телефильм (Германия). 15.10, 16.55, 18.55 Музыкальный момент. 15.15 Стиль жизни. 15.40 "Немецкая волна". 16.00 Телеанонс. 16.25 "Ржавые провода". Музыкальное приложение к "Земле". 17.00 По всей России. 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 19.00 "Гром в раю". Худ. фильм. 19.50 Телеслужба безопасности. 20.00 "Рэл. Не просто рифма...". Телефильм (Франция). 20.55 Делгородские. 21.10 Блестящий. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.10 День рождения. 22.25 Америка встречает "На-На".

Четверг, 8 февраля
Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 "Я помню чудное мгновенье...". Фильм-концерт. 9.05 "Вестгейт". Телеочерк (США). 10.00 Мультфильм. 10.10 "Остров погибших кораблей". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. 12.25 Музыкальный салон Элеоноры Эзерской. "Все начинается с любви...". 13.05 "Люди на болоте. Полесская хроника". 7-я серия "Дни надежд". 15.00 Новости. 15.15 "Рукописи Пушкина". Док. фильм. 15.40 "За синими ночами". Худ. фильм. 2-я серия. 16.50 ТВ -- школа. Белорусская литература. 7-й класс. Стихи Максима Богдановича. 17.20 Гости в дом. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 К 75-летию народного писателя Беларуси Ивана Мележа. Торжественный вечер. 18.50 Новости (с сурдопереводами). 19.05 К 75-летию народного писателя Беларуси Ивана Мележа. Продолжение торжественного вечера. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 "Пре-красная спорщица". Худ. фильм. 2-я серия. 23.20 "Крок". Программа для молодежи. 23.50 Мультфильм для взрослых. 24.00 Новости.

ОРТ
5.00 Телеутро. 8.00 Новости. 8.15 "Секрет тропицанки". 9.05 "Один на один". 9.45 "Играй, гармонь!". 10.15 "Котенок по имени Гав". Мультфильм. 3-я история. 10.25 "Пока все дома". 11.00 Новости (с сурдопереводами). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "От пятидесяти до пятидесяти". Занимательные сюжеты из стран Содружества". 11.50 "Противостояние". Серил. 2-я серия. Часть 2-я. 13.05 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). 14.00 Новости (с сурдопереводами). 14.20 "Девочка и слон". Мультфильм. 14.40 "Человек за ширмой". Экранизация рассказов Аркадия Аверченко. Часть 2-я. 15.00 Фильм-сказка. "Царевич Проша". 16.30 "Семь дней спорта". 17.00 Новости. 17.20 "Секрет тропицанки". 18.10 "Дикое поле". 18.25 Человек и закон. 18.55 "Поле чудес". 19.45 "Спокойной ночи, малыши!". 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.35 Реклама. 20.45 "Судьба". Часть 2-я. 22.00 "Брэннинг". 22.50 Новости. 23.00 "Коллекция Первого канала". Фильм Джорджа Лукаса "Американские граффити". 0.50 "Гонки по вертикали". 2-я и 3-я серии до 3.05.

Канал "Россия"
6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется... Требуется... 7.30 "Что день грядущий...". 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.40 Телегазета. 8.45 Крестьянский вопрос. 9.05 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 10.20 Миллионская хроника. 10.30 Торговый дом. "Ле Монти". 10.45 Мультфильм. 11.15 Новая линия. "Профессия - изобретатель". 13.50 Чемпионат

"Операция". 20.40 Реклама. 20.50 Катрин Денев и Омар Шариф в мелодраме "Майерлинг". 23.10 Новости. 23.20 Музобоз-92. 0.00 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). 0.50 Хоккей. Чемпионат МХЛ. "Спартак" (Москва) - "Ак Барс" (Казань). 3-й период до 1.30.

Канал "Россия"
6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется... Требуется... 7.30 "Что день грядущий...". 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.30 Телегазета. 8.35 Крестьянский вопрос. 8.55, 10.20 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.50 Миллионская хроника. 11.15 Новая линия. 14.15 Чемпионат мира по биатлону. 7,5 км. Женщины. 16.20 Новая линия. "Погасшая звезда?". 16.50 Эксповидео. 17.05 Юбилейный вечер "Радио России". 17.55 Кино с продолжением. "Петербургские тайны". 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 Маски-шоу. 21.10 Доминио Михаила Боярского. 21.40 Киноафиша. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Антреприза. 23.25 Экран криминальных сообщений.

Санкт-Петербург
12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 "Гром в раю". Худ. фильм (США). 13.00 Скорая помощь. 13.30 Советы садоводам. 13.40 "Бал". Телеспектакль. 14.55 "Экология для всех. Вода". Телефильм (Германия). 15.10, 16.55, 18.55 Музыкальный момент. 15.15 Стиль жизни. 15.40 "Немецкая волна". 16.00 Телеанонс. 16.25 "Ржавые провода". Музыкальное приложение к "Земле". 17.00 По всей России. 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 19.00 "Гром в раю". Худ. фильм (США). 19.50 Телеслужба безопасности. 20.00 300-летию флота российского посвящается. "Адмирал Крузенштерн". 20.20 Песни Олега Кваша. 20.55 "Золотой телец". Развлекательная программа. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.10 День рождения. 22.20 Личное дело.

Пятница, 9 февраля

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 "Хранители". Док. фильм. 9.00 ТВ -- школа. Белорусская литература. 7-й класс. Стихи Максима Богдановича. 9.30 "Золотая сорока". Телевизионный спектакль. 11.00 Страницы прошлого. Народный артист СССР Игорь Моисеев. 11.50 "Люди на болоте. Полесская хроника". 8-я серия "Глубокая борозда". 15.00 Новости. 15.15 "Последняя дорога". Худ. фильм. 16.50 "И дух смирения, терпения, любви...". Док. фильм. 17.20 "Вспомни былое...". Поэт Василий Макаревич. 17.50 Музыкальный антракт. 18.00 "Крок". "Город, которого нет". Видеопрограмма. 18.25 Экономикст. 18.35 "Трижды один". Музыкальная передача MTV. 18.50 Новости (с сурдопереводами). 19.05 "Международный курьер". События, факты, комментарии. 19.40 "Вестгейт". Телеочерк. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 "Пре-красная спорщица". Худ. фильм. 3-я серия. 23.20 Телевизионный Дом кино. Международный кинофестиваль "Лики любви". "Мисс и мистер Синема". 23.50 Мультфильм для взрослых. 24.00 Новости. 0.15 Акколада. Музыкально-развлекательная программа.

ОРТ
5.00 Телеутро. 8.00 Новости. 8.15 "Секрет тропицанки". 9.05 "Один на один". 9.45 "Играй, гармонь!". 10.15 "Котенок по имени Гав". Мультфильм. 3-я история. 10.25 "Пока все дома". 11.00 Новости (с сурдопереводами). 11.10 В эфире телерадиокомпания "Мир". "От пятидесяти до пятидесяти". Занимательные сюжеты из стран Содружества". 11.50 "Противостояние". Серил. 2-я серия. Часть 2-я. 13.05 "Т.С.Н." ("Телевизионная служба новостей"). 14.00 Новости (с сурдопереводами). 14.20 "Девочка и слон". Мультфильм. 14.40 "Человек за ширмой". Экранизация рассказов Аркадия Аверченко. Часть 2-я. 15.00 Фильм-сказка. "Царевич Проша". 16.30 "Семь дней спорта". 17.00 Новости. 17.20 "Секрет тропицанки". 18.10 "Дикое поле". 18.25 Человек и закон. 18.55 "Поле чудес". 19.45 "Спокойной ночи, малыши!". 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.35 Реклама. 20.45 "Судьба". Часть 2-я. 22.00 "Брэннинг". 22.50 Новости. 23.00 "Коллекция Первого канала". Фильм Джорджа Лукаса "Американские граффити". 0.50 "Гонки по вертикали". 2-я и 3-я серии до 3.05.

Канал "Россия"
6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Требуется... Требуется... 7.30 "Что день грядущий...". 7.35 Ритмика. 7.50 Всего понемногу. 8.40 Телегазета. 8.45 Крестьянский вопрос. 9.05 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 10.20 Миллионская хроника. 10.30 Торговый дом. "Ле Монти". 10.45 Мультфильм. 11.15 Новая линия. "Профессия - изобретатель". 13.50 Чемпионат

мира по биатлону. 10 км. Мужчины. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.35 Дисней по пятницам. "Патруль Б.Р.А.Т." Худ. фильм. 18.15 Мультфильм. 18.25 Правительственные будни. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 Анализ недели. 21.10 "К-2" представляет: Роман Виктюк и Николай Петров в программе "Сюжет". 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 "Оставьте телевизор". 23.10 Премьера телеэкрана. "Когда опаздывают в загс". Худ. фильм.

Санкт-Петербург
12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 "Гром в раю". Худ. фильм. 13.00 Скорая помощь. 13.30 Советы садоводам. 13.40 "Бал". Телеспектакль. 14.55 "Экология для всех. Вода". Телефильм (Германия). 15.10, 16.55, 18.55 Музыкальный момент. 15.15 Стиль жизни. 15.40 "Немецкая волна". 16.00 Телеанонс. 16.25 "Ржавые провода". Музыкальное приложение к "Земле". 17.00 По всей России. 17.10 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 19.00 "Гром в раю". Худ. фильм. 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 "Пиромани". Худ. фильм. 21.25 Вокруг театра. Приглашает Л.Казарновская. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.10 День рождения. 22.20 "Парад парадов". Музыкальный шоу. 23.00 "Лабиринт любви". Худ. фильм.

Суббота, 10 февраля

Белорусское телевидение
8.00 Новости. 8.15 Уроки Н.Новожиловой. 8.45 Созвучие. Передача из Гомеля. 9.05 Все про все. 9.30 "Ералаш". Юмористический журнал. 9.50 Европейская двадцатка. Музыкальная программа MTV. 10.35 Здоровье. Кардиологические заболевания. Прямая линия. 11.15 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телеочерк (Бразилия). 12.15 Бонтон. 1-й фестиваль авангардной моды в Минске. 13.10 "Мир природы и увлеченный". 14.00 Многоголосие. 14.30 Олимпийский силует. Принимает участие президент НОК Беларуси В.Рыженков. 14.50 Белорусский дом. Журналистско-публицистическая программа. 15.30 "Моя любовь - оперетта!". Бенефис Натальи Гайды. 17.15 Открытый чемпионат Беларуси по боксу. 17.45 Зорная ростан. Телеконкурс молодых артистов эстрады. Брестско-Могилевский тур. 18.25 Галерея. Заслуженный артист Республики Беларусь Александр Подобед. Авторская программа Т.Егоровой. 19.00 "Небесные ласточки". Худ. фильм. 1-я серия. 20.05 Банная комедия. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 Вечерний иллюзион. "Вояж". Худ. фильм (США). 23.25 Видимо-невидимо.

ОРТ
6.45 Телеканал "Подъем!". 7.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 8.00 Новости. 8.10 Телеканал "Подъем!". (Продолжение). 9.30 "Не зевай!". 10.00 Утренняя почта. 10.35 Смак. 10.55 Театр на Малой Бронной и его друзья. 12.10 Василий Шукшин в фильме "Печки-лавочки". 14.00 Новости (с сурдопереводами). 14.20 В мире животных. 15.00 "Окно в Европу". Ведущий Д.Киселев. 15.30 Бомонд. 15.50 Веселые истории в журнале "Ералаш". 16.10 "Счастливые случаи". 17.00 Новости. 17.20 "Телевизор". 18.00 "Золотая серия". Год 1978-й. "Судьба". Часть 1-я. 19.45 "Спокойной ночи, малыши!". 19.55 Реклама. 20.00 Время. 20.35 Реклама. 20.45 "Судьба". Часть 2-я. 22.00 "Брэннинг". 22.50 Новости. 23.00 "Коллекция Первого канала". Фильм Джорджа Лукаса "Американские граффити". 0.50 "Гонки по вертикали". 2-я и 3-я серии до 3.05.

Канал "Россия"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 "Что день грядущий...". 7.30 "Вокзалы, или Загадка доктор Никодима". 7.45 Дружный паровоз. 8.05 Этикетка. 8.15 Большая хоккей. 8.55 Парламентская неделя. 9.40 "Пушкин и судьбы русской культуры". 10.10 "Как жить будем?". 10.55, 22.30, 23.40 Служба 299-00-00. 11.10 Футбол без границ. 11.50 "Мыльная опера". 12.10 "Поэт в России - больше, чем поэт". 12.40 Карaoke по-русски. 13.20 Де-факто. 13.35 "Эмили". Телефильм. 14.30 Пилгрим. 15.15 Сигнальный экзотизм. 15.25 Кинотеатр повторного фильма. "Станционный смотритель". 16.35 Империя игр. "Гладиаторы". 17.25 Чемпионат мира по биатлону. Эстафета. Женщины. 18.25 "Комедия положений. Фредди Старр". Фильм 9-й. 19.25 Субботний вечер со Львом Лещенко. 21.05 Совершенно секретно. 22.45 Река времени. 22.50 Автомиг. 22.55 Звучащая дорожка. 23.55 "Адамово яблоко".

Санкт-Петербург
8.25 "Актуально-насушно". 9.00 Стиль жизни. 9.15 День рождения. 9.20 Мультфильм. 9.30 Кубок мира по лыжным гонкам. Мужчины. 30 км. 12.00 И все было... 12.40 Ток-шоу "Набум". Владимир Рецеттер. 13.10 "А.С.Пушкин. Последние дни". 13.40 Телеканал "Еще одна Россия". 15.10 Мультфильм. 15.30, 18.30, 21.00 Информ ТВ. 15.45 Мы и банк. 16.25 Зебра. 17.10 Канал "Не хочешь - не смотри". 17.55 "Ничего, кроме...". 18.10 Большой фестиваль. 18.50 "Тайные обожатели". Худ. фильм (США). 20.25 "Мойка.12". Репортаж, посвященный дню памяти А.С.Пушкина. 21.15 "Музыканты". Криминальная история сериала "Уик-энд с детективом". 21.55 Рони Шнайдер в худ. фильме "Главное - любить" (Франция). 23.45 Музыкальный рай.

30 км. 12.00 И

Прайшоў першы форум — няхай крыху комам

Тры дні ішоў Усебеларускі (праўда, потым па кулуарах пранеслася, што гэтакія слова ў назве вырашана больш не ўжываць) маладзёжны форум "Дыялог дзеля будучыні". Энтузіязм і эмоцыі "спікера" форума Святланы Каралёвай, безумоўна, яго ратавалі. Але тое, што рыхтавала яго Нацыянальная Рада, якая палічыла магчымым выйсці на форум, не разабраўшыся са сваімі ўласнымі супрацьстаяннямі і расколамі, адчувалася моцна. Як-ніяк складаецца Рада ў большасці з прадстаўнікоў так званай "левай" моладзі, камсамольцаў былых і сённяшніх, якія вынеслі з вопыту "чырвоных" папярэднікаў галоўнае — прагу да маральнага і фізічнага вынішчэння адно аднаго. Пра тое, што ў аргкамітэце не ўсё "дзякуй Богу", сведчыла і істэрыйная лаянка сумна вядомага "скаута" Ігара Касцёвіча на Святлану Каралёву, і дзяўчаты з аргкамітэту, што паўфоруму прабегалі ў слязах. Але ўсе "радаўцы" чамусьці вельмі крыўдзіліся на спробы параўнаць іх з "камсамольцамі-кампрадорами".

Усеагульная істэрыя дасягнула апошняга да сярэдзіны другога дня. Пад час сходаў арганізатаршы бегалі па сталавай, шукаючы тых, хто не заплаціў неабходнае для ўдзелу ў "мерапрыемстве" 120 тысяч, але неяк здабыў "бэдж" і прытопаў пад'есці. Дарчы, тлумачычы такіх неапатных для шмат каго з прыехаўшых "членскі ўзнос", Рада зноў спасылалася на тое, што ў апошні момант фінансавання форуму адмовіліся ўсеагульныя камітэты і пла-

нуемыя партнёры.

Але тут узнікаюць лагічныя пытанні. Тое, што першы блін комам — гэта зразумела. Тое, што форуму не пашчасціла ў тым плане, што ішоў ён адразу за зробленым на добрым узроўні Кангрэсам маладых палітыкаў, здараецца. Таксама, дарчы, характэрна: нават "ружовенькай" Асацыяцыі маладых палітыкаў прасцей знайсці спонсара, чым афіцыйнай маладзёжнай структуры з асабічна на вуліцы Маркса. Арганізатары прызналі: правінцыя (не ЛКСМБ) амаль не прадстаўлена. Але навошта праводзіць форум, калі не знойдзены, не запрошаны тия, для каго ён павінен праводзіцца? Няма магчымасці не драць шалёныя грошы са студэнтаў? Дык, можа, варта было не спяшацца з правядзеннем відовішча, у якога так і не з'явілася планаванага зместу?

Нагадвала знешне ўсё піянерскі летнік, асабліва белыя аркушы, развешаныя па сценах Міжнароднага адукацыйнага цэнтру. Відэа, для таго, каб маркерам выкладаць свае прапановы і пажаданні. Вось і зіхацела з усіх бакоў: "Дзеё бясплатную жуйку!"

Шмат хто з тых, каму было што сказаць, хутка страцілі надзею прабіцца да мікрафону, бо і першы, і палова другога дня прайшла па жорстка рэгламентаванаму сцэнарыю, распісанаму паміж С.Вазняком і г.д. Былі, праўда, у аргкамітэце людзі са скажам. Задзіночаныя беларускіх студэнтаў, і яны рабілі сваю справу: працавалі ў прэс-цэнтры, дапамагаючы некаторым удзельнікам прабіць сваю думку хаця б праз баявы лісток форуму.

А Ірына Жыхар, адна з удзельніц аргкамітэту, хутка стала "чалавекам нарасхват" для любых пытанняў, бо астатняе спадарства з "жоўтымі карткамі" адразу адгарадзілася ад шэраговых удзельнікаў: "Нам гэтая праблема не цікавая, бо мы распрацоўваем будучыню маладзёжнага руху, а вы тут з дэталямі".

Дзякуючы Ірыне, дарчы, форум зрабіў адну канкрэтную справу — прыняў зварот да гарадскіх уладаў Бабруйска, якія ўжо два тыдні змагаюцца са знакамітым на ўсю Беларусь бабруйскім рок-клубам, знайшоўшы "падставу" зліквідаваць тусюк моладзі і падлеткаў, дзе больш за дзве сотні людзей. Мікрафон музыкантам Партыі свабоды і анархістам, якія аб'ядналіся дзеля дапамогі бабруйчанам, яна перадала незапланавана, і менавіта гэта стала момантам, узарваўшым залу. Жаданне амаль усіх неак дапамагчы паспрабавалі блакіраваць камсамольцы, але на прыняцце дакумента ў падтрымку дала "дабро" Святлана Каралёва, і патрэбны рэзанс, здаецца, атрымаецца.

Пасля прыняцця форумам выніковых рэзалюцый непрыемна было глядзець на аргкамітэты, пачаўшых "разбор палётаў" яшчэ пры не паспелых зысці ўдзельніках. Але адно пытанне сапраўды не давала спакою ўсім: як жа трэба праводзіць такія форуму? І пакуль выршалася, ці трэба наогул шукаць азначэнне словам "маладзёжная палітыка", раздаліся галасы з абвінавачаннем Святланы і яе аднадумцаў у штучнай палітызацыі форуму. Прагучала гэта абсурдна, бо адзіны налет палітыканст-

ва з'явіўся пад час прэс-клуба, на які былі запрошаны прадстаўнікі палітычных партый. З'явілася іх дванаццаць, і спробы Ірыны Жыхар правесці "круглы стол" з заданымі тэзісамі і пытаннямі яны ператварылі ў парламент у горшым сэнсе слова — дзеля таго, каб выкарыстаць магчымасць пазаклікаць у свае рады актыўную моладзь. Але рабілі гэта так, што большай кампраматацыі саміх сябе ўявіць цяжка. У ход пайшлі абцягванні "парубаць шашкамі", і ў прадчуванні бойкі мы з калегамі са СМІ пачалі адсоўвацца далей. Для таго, каб спыніць клоўнаў ад палітыкі, спатрэбілася пачуццё гумару ўдзельнікаў і метал у голасе вядучай. Дарчы, аб культуры паводзі і вонкавай павазе адзін да аднаго казаць не прыходзілася — "павагу" ва ўсіх выклікала толькі блізкасць вярчэры.

"А як яшчэ праводзіць трэба было? Запрасілі палітыкаў, эканамістаў, каб дыскусіі ў групах і секцыях не ператвараліся ў балталогію непрафесіяналаў". Усё так, але паразмаўляць з У.Мацкевічам ці Я.Лешкаўцом можна было хіба што толькі на перакурах. Астатні эфірны час забіралі зноў жа камсамольцы.

Бліжэй да фіналу, калі ўжо прагучалі ўзаемныя абразы і супакоіліся эмоцыі, большасць прыйшла да высновы, што абвінавачваць у правале форуму Святлану Каралёву і ўвесь аргкамітэт не варта. Так, каштоўнасць усяго вымяраецца канкрэтнымі вынікамі, а ці будучыя яны? Але людзі зрабілі тое, што змаглі, тое, што ім дазволілі зрабіць, тое, што яны палічылі неабходным зрабіць.

Ціна КЛЫКОЎСКАЯ, "БМ"

Из резолюции молодежного форума "Диалог ради будущего"

...Отсутствие условий для становления и нормального функционирования молодежных общественных организаций (непомерно высокая плата за аренду помещений и пользование средствами связи, пресс-налоговой политики и пр.) ставит их под угрозу самоликвидации. Отход государства от решения молодежных проблем уже в ближайшем будущем грозит обернуться самыми негативными последствиями: Беларусь рискует потерять не только целое поколение своих граждан, но и утратить перспективу собственного развития в качестве суверенного и независимого государства.

Из Декларации молодежного форума "Диалог ради будущего"

...Необходимо принять ряд первоочередных и безотлагательных мер по социальной поддержке молодежи и общественных молодежных объединений, движений и инициатив; разработать и принять программные основы государственной молодежной политики, развит и упорядочить законодательную и нормативную базу; придать статус, позволяющий регулировать отношения от своего имени государственным структурам молодежной политики, создать эффективные финансовые механизмы ее реализации, в том числе путем налоговых льгот предприятиям различных форм собственности, общественным объединениям, религиозным организациям, фондам, содействующим решению молодежных проблем.

Нашей ближайшей целью является создание пространства для диалога всех заинтересованных в осуществлении молодежной политики сторон: молодежи, молодежных объединений и государства. Мы против использования молодежи как орудия в политических и межнациональных конфликтах.

Из резолюции "О взаимодействии молодежных организаций и государства"

...Придать Комитету по делам молодежи статус самостоятельного органа.

...Верховному Совету Республики Беларусь принять соответствующие изменения и дополнения в Закон "Об общих началах государственной молодежной политики".

...Предложить президенту либо представителю президентской администрации в конце каждого года проводить встречу с молодежью.

...Создать организацию национального уровня, которая бы объединяла молодежные организации различных уровней и координировала их совместные действия, представляла их интересы в государственных структурах. Существующая Всебелорусская национальная рада молодежи и детских организаций могла бы стать базой для становления этой организации.

...Проводить Всебелорусский молодежный форум ежегодно.

Партыя кажа: трэба. Моладзь не кажа: ёсць?

Сонечна і холадна, мінус 15°C. У мінулы чацвер белы снег і шэры мармур будынкаў каля ўваходу ў метро "Плошча Незалежнасці" з боку праспекта Скарыны і каля паштамту былі расквечаны бел-чырвона-белымі сцягамі. Беларускі Народны Фронт зноў спрабаваў прыцягнуць увагу да праблем Бацькаўшчыны. Пікетчыкі раздавалі заяву грамадскага кабінета БНФ.

"На працягу бягучага года ўрад Лукашэнка падпісаў два пагадненні з некаторымі расійскімі кампаніямі, згодна з якімі 51% акцыяў Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода адышлі расійскай кампаніі "Славнефть", і 74% акцыяў аб'яднання "Нафтан", уключаючы Наваполацкі НПЗ і заводы нафтахіміі, павінны перайсці ў расійскі кампаніям "Лукойл" і "ЮКОС".

Нафтахімія — адна з тых галін прамысловасці, якія яшчэ працуюць. Таму заклапочанасць людзей разумелася адразу: аддаваць яе абы-каму невядома за што...

Каля паштамту стаялі чалавек пяць, і мяне здзівіла, чаму іх няма.

— Мы зарэгістравалі два пікеты, — растлумачылі мне, — тут і насупраць Дому ўрада. Тых, хто не ходзіць там, мы зловім тут.

Каля ўваходу ў метро стаяла чалавек трыццаць, са сцягамі і плакатамі. З'яўляліся тут Пазыняк, Сіўчык, Навумчык. Нягледзячы на мароз, людзі стаялі.

— Мільцыянты да вас не чапляліся? — пытаюся ў жанчыны.

— Не, бо ў нас усё зарэгістравана. Падыходзілі некаторыя, цікавіліся, мы з імі размаўлялі.

— Вы сапраўды думаеце, што ад гэтага нешта зменіцца?

— Мы тут, каб усе бачылі і разумелі: нельга гандляваць краінай. Трэба ўскалыхнуць гэтае балота, людзі павінны ведаць, што гэта ж нашае і патрэбна яно не толькі нам. Гэтыя заводы будуць працаваць і для нашых дзяцей. Трэба, каб людзі ўсвядомілі гэта.

Аб патрабаваннях ніхто не казаў, яны ў заяве: "Гэтай заявай мы звяртаемся да Вярхоўнага Савета Беларусі і просім правесці адпаведную экспертызу пагадненняў, падпісаных Лукашэнкам і ўрадам".

Сумна, але ў пікеце амаль не было маладых. Бачыў я хіба Паўлюка Карназыцкага з маладзёжнай фракцыі БНФ.

Увечары я наведваў пасяджэнне маладзёжнай фракцыі. У заплаваны час з асабіста запрошаных на пасяджэнне з'явілася 15, запрашалі ж 35. Спытаў пра ранішні пікет. Амаль ніхто не ведаў.

Пакуль прысутныя чакалі сваіх

сяброў, гаварылі госці. Госцем быў Паўлюк Канавальчык з лева-радыкальнай арганізацыі "Чырвоны жонд". Анархісцкія ідэі фракцыя БНФ успрыняла несур'ёзна, некаторыя пасмейваліся, але ў спрэчку не ўступалі. Пытанні Паўлюку кідалі адныя і тыя ж людзі, з чаго я вырашаў: калі знікнуць з маладзёжнай фракцыі 5-6 чалавек, што будзе з іншымі?

Падчас перапынку я заўважыў, што пасмейваліся з анархіста дарма. Двое сур'ёзна зацікавіліся ідэямі "Жонду".

Парадак дня ўключаў пытанне аб перавыбарх кіраўніцтва і рэарганізацыі фракцыі. Але пасяджэнне раптам зрабілася закрытым, і прэсу (гэта значыць мяне) з залы "запрасілі". Канешне, дзіўна, што адзін з вялікіх сакрэтаў — дзейнасць фракцыі ў мінулым годзе. Як культурны чалавек, я выйшаў, як журналіст — усё ж даведаўся, што змены кіраўніцтва не адбылося, пытанне перанеслі на наступны раз. Пасля галасавання за пытанне "Галасаваць ці не галасаваць" маладзёжная фракцыя абрала Радзю для апрацоўкі далейшых кандыдатур кіраўніка і яго намеснікаў. Кандыдатуры будуць абірацца са складу Радзі.

Рада з'явілася вынікам больш за трохгадзіннага пасяджэння! Міжволі падумаеш: калі столькі "засядаць", то і самім на ўдзел у пікетнае часу не застаецца. Што ўжо казаць пра каардынацыю дзеянняў ці хоць бы інфармаванасць патрыятычна настроенай моладзі! Пасля гэтага не дзіўна, што моладзь ідзе да радыкальных, але больш дзейсных анархістаў, да "левых" ці надна "правых"... Моладзь хоча змяніць умовы жыцця зараз, і ёй усё роўна, пад якімі сцягамі рабіць свет лепшым.

С.ПУЛЬША,
для "БМ"

● Есть и такие

ЛСД выходит на "тропу войны"?

Левое студенческое движение (ЛСД) решило начать свои действия. Продрав глаза от новогодних и рождественских алкогольных паров, оно решило сделать акцию, не имеющую никакого отношения к президенту и правительству. Акция будет посвящена диссидентам.

На Украине посадили в тюрьму легенду хипповского движения, основателя Конфедерации анархистов Украины А.Розенвайна по кличке "Дринч". А.Розенвайн — первый украинский еврей, отчисленный из тартусского университета за экстремский национализм (!), почетный гражданин города Запорожья, удостоен этого титула за закрытие химического опасного производства. После этого Дринч эмигрирует в США, где встречается негров, продающих кокаин белым капиталистам. Негры-коммунисты объясняют ему, что они губят здоровье капитализма, а на вырученные деньги финансируют вооруженную борьбу в Латинской Америке. Идея и тактика пленили Дринча.

После возвращения на Украину он задерживался за протест против строительства в Одессе нефтяного терминала, но был отпущен как

гражданин США. В Киеве организовал партию марксистов-ленинцев, которая сожгла несколько офисов, был задержан при попытке вывезти в Россию на продажу мешков маковой соломы. На эти деньги А.Розенвайн планировал издать свою газету. Осужден на год.

ЛСД продолжает серию акций солидарности — первый пикет у Украинского посольства в Москве проводили российские анархисты. На проведение пикета в Минск уже подана заявка. "Не его вина, — говорят активисты ЛСД, — его его революционная борьба тесно связана с коноплей и марихуаной". (!) Пикет собирается быть непродолжительным. В его рамках участники проведут 10-минутную сухую голодовку. Чтобы "не разбазаривать силы", Левое студенческое движение будет одновременно пикетировать посольство Турции по поводу нарушения Турцией Декларации прав человека и заключения в тюрьму правозащитников. Ведется поиск повода к пикетированию представительства ООН, благо два посольства и представительство находятся в одном здании.

Сергей ПУЛЬША, для "БМ"

Вольгу — "на царства"?

У той час, калі большасць нармальных грамадзян былі заклапочаны пераднавагоднімі справамі, студэнты, акрамя сесіі, разбіраліся яшчэ і са сваім кіраўніцтвам.

Як паведаміў прэс-аташэ Свабоднага прафсаюза студэнтаў Ігар Бухараў, па факультэтах БДУ прайшлі сходы першасных супалак СПС. Галоўным пытаннем было не святкаванне Каляды, а вылучэнне новага кіраўніка СПС.

Кіраўніцтва прафсаюза студэнтаў выказала рэзкую незадаволенасць звышненнем з газеты "Свабодны прафсаюз" журналісткі Вольгі Мамчыц, раней адлічанай з факультэта журналістыкі БДУ, і вырашыла прапанаваць ёй пасаду кіраўніка СПС. Улічваючы тое, што В.Мамчыц абараняла правы студэнтаў усімі сродкамі і асабліва вылучаючы шэраг артыкулаў "Студэнт, абарані сябе сам", кандыдатура журналісткі была ўспрынята з энтузіязмам сябрамі СПС. Ініцыятыва была падтрымана сходамі студэнтаў гістафа, ФПМа, ФЭФа, філфака. На факультэце журналістыкі В.Мамчыц атрымала абсалютную большасць — галасоў атрымалася больш, чым прысутных сяброў. Растлумачыць усё можна тым, што некаторыя галасавалі дзвюма рукамі, і гэты факт (па патрабаванню гэтых асоб) быў занесены ў пратакол пасяджэння.

Кіраўніцтва СПС спадзяецца, што на наступным з'ездзе Свабоднага прафсаюза студэнтаў, які павінен адбыцца не пазней лютага 1996 г., Вольга Мамчыц атрымае абсалютную большасць галасоў.

Сяргей ПУЛЬША

Маладзечанская “гандлёўка”

Так называлі сярэднюю гандлёва-адміністрацыйную школу ў Маладзечна яе былыя вучні. Сёння мала хто ведае аб тым, што дырэктарам яе быў навуковец Барыс Кіт, вядомы не толькі як прафесар астранаўтыкі, прызнаны найвыдатнейшымі вучонымі сучаснасці, але і як патрыёт Бацькаўшчыны, нягледзячы на тое, што больш за паўстагоддзе жыў у эміграцыі. Падставай гэтай вымушанай эміграцыі стала адданая праца на глебе школьніцтва ў гады гітлераўскай акупацыі.

“Калабарацыянізм” ці рэчаіснасць?

Факт ёсць факт: пад час акупацыі на Беларусі існавала вялікая колькасць пачатковых і сярэдніх школ, прагімназій, настаўніцкіх семінарыяў.

“Здрадніцтва” — такі бязлітасны прысуд выносіўся Савецкай уладай адразу пасля вызвалення і тым, хто вучыў, і тым, хто вучыўся. Быццам на тры доўгія гады акупацыі павінна было замерці жыццё ў пакінутых Чырвонай Арміяй беларускіх вёсках і гарадах. Можна па-рознаму ставіцца да адвечнага пытання, якімі павінны быць адносіны з захопнікамі. Але становішча, у якім апынулася Беларусь напярэдадні вайны, сапраўды было выключным, бо ў вельмі кароткі тэрмін жыхары Заходняй Беларусі перажылі два “вызваленні” адно за адным: у 1939 годзе — “бальшавіскае” з-пад Польшчы, у 1941-м — “нямецкае з-пад бальшавікоў”. Тэрыторыя стала плацдармам сутыкнення нейкіх пачварных, аднолькава варожых мясцовым людзям сіл. Да таго ж і бальшавікі, і немцы пачалі з разыгрывання аднаго і таго ж козыра — абуджэння напалову вынішчанага ў сьвядомасці панскай Польшчай беларускага нацыяналізму. Саветам гэта было неабходна дзеля таго, каб адарваць насельніцтва ад польскай “буржуазнасці”, таму адразу адкрыліся беларускія школы, з’явіліся настаўнікі і падручнікі, што адначасова спрыяла і прызнанні да Саветаў (на ўсходзе ж усё рабілася наадварот). Акупацыйная ж палітыка Германіі шмат у чым вызначылася тым, што на значнай частцы Беларусі ўсталёўвалася не вайсковая адміністрацыя, а так званы генеральны камісарыят пад кіраўніцтвам Вільгельма Кубэ. Асоба гэтая выклікала шмат спрэчак, бо тэма суснаванняў Кубэ чалавека высокаадукаванага і цвярозага палітыка і СС дагэтуль шырока не асвятлялася (дарэчы, пратэсты Кубэ супраць зверскага абыходжання эсэсаўцаў з жыхарамі, яго намаганні па дапамозе габрэям — у Беларусі самы ніжэйшы паказальнік іх вынішчэння, нарэшце, знакамітае гітлераўскае “толькі смерць вырататава яго ад канцлагера” — факты красамойныя). Сваю палітыку В.Кубэ пачаў з вяртання механізмаў адукацыі. Першым загадам, выдадзеным генеральным камісарыятам, быў загад аб абавязковым навучанні ў школе ўсіх дзяцей ад 7 да 14 год, апрача габрэйскай.

Паколькі настаўніцкія кадры складаліся ў большасці сваёй са старых вядомых настаўнікаў, выпускнікоў Віленскага ўніверсітэта, першай ластаўкай сталі шасцідзёныя настаўніцкія курсы. Акупанты памяркоўна ставіліся да пачатковых школ, зусім не кантралюючы тое, што ў іх адбывалася. Але дзеволы на больш сур’ёзныя навучальныя ўстановы даваліся беларускім настаўнікам з цяжкасцю. У большасці ж насельніцтва не ўзнікала дилемы, ці варта аддаваць дзяцей у школы, дазволена акупантамі. Вучыцца падавалася лепшым, чым бессэнсоўнае існае. Да таго ж сьведомасць падказвала: трэба будаваць сваю незалежную дзяржаву, вольную ад якіх бы то ні было “добразычліўцаў”. А для гэтага варта вучыцца, думаючы толькі аб сабе і сваіх дзеях...

Барыс Кіт

Менавіта па ягонай ініцыятыве восенню 1942-га ўзнікла Маладзечанская сярэдняя гандлёва-адміністрацыйная школа. Нястомны рухавец асветніцкай справы, адзін з арганізатараў беларускага школьніцтва з’явіўся на Маладзечаншчыне летам 1941 года. Да вайны арганізатарскія і настаўніцкія здольнасці Барыса Кіта былі высока ацэнены бальшавіцкімі ўладамі пад час працы таго ў Наваградскай гімназіі, хаця яму няспынна рабілі заўвагі за “немарксісцкія” падыходы да выхавання. Але Кіт быў прызначаны інспектарам Баранавіцкай акругі і на працягу года адкрыў каля сотні пачатковых і дзесяткі сярэдніх школ у Баранавіцкім, Наваградскім, Слоніміскім, Валожынскім, Ваўкавыскім паветах. А гэта было ў час, калі адчувалася пагроза блізкай вайны і было складана часам пераканаць настаўнікаў ехаць у вясковыя школы і плённа працаваць. Адначасова Кіт выкладаў матэматыку ў Баранавіцкім настаўніцкім інстытуце.

З прыходам немцаў, даведаўшыся, што тыя вынішчаюць усіх, хто займаў хоць нейкую пасаду, Кіт зразумеў, што неабходна ратавацца і ратаваць сям’ю. З жонкай і нованароджаным сынам ён з’ехаў у Лебедзева ля Маладзечна і там працаваў выкладчыкам матэматыкі і нямецкай мовы. Але не давала спакою думка аб неабходнасці не даць звар’яцець за час цемры дзецям, у якіх толькі адкрыліся вочы для ведаў і святла. Разам са сваім калегам Яворскім Кіт рызыкнуў папрасіць дазвол на адкрыццё настаўніцкай семінарыі і нават атрымаў яго. Здаваць экзамены пажадалі 300 чалавек, пачаліся заняткі. Кіт набраў настаўнікаў, стаў дырэктарам семінарыі. Але нямецкі камісар Вілейскай акругі, даведаўшыся, што семінарыя была адчынена без дазволу нямецкіх улад, яе закрыў. Кіт ледзь пазбегнуў арышту. Яго абараніў школьны аддзел генеральнага камісарыяту і прызначыў дырэктарам семінарыі ў Паставах. А пасля таго, як справа з закрытай семінарыяй заціхла, дамогся ўсё ж дазволу на Маладзечанскую сярэднюю гандлёвую школу, перадаў Пастаўскую семінарыю свайму намесніку і накіраваўся ў Маладзечна ў якасці дырэктара. Па дарозе быў арыштаваны гестапаўцамі нібыта за сувязь з партызанамі і шэсць тыдняў чакаў расстрэлу па турмах, адкуль выратаваў яго вілейскі ўпаўнаважаны, таксама былы вучань.

“Гандлёўка”

Кіт адразу пачаў рабіць усё, каб ператварыць школу ў адміністрацыйна-гандлёвы інстытут. У першы год былі арганізаваны два курсы. Уступны конкурс быў вельмі вялікі, бо заявы ў гандлёвую школу падало больш за 200 чалавек. На першы курс былі прыняты 60 чалавек, яны склалі дзве паралельныя групы, і 30 чалавек на другі — тыя, хто паспеў скончыць польскую гімназію альбо савецкую сярэднюю школу.

Увосень жа 1943 года было прынята 120 студэнтаў, якія навучаліся ў трох паралельных групах — у большасці дзеці сялян з Маладзечанскага, Вілейскага, Ашмянскага і Радашковіцкага паветаў. Разлічвалася навучанне на чатыры гады, займаліся вучні ў дзве змены. Да прадметаў сярэдняй школы дабавіліся гандаль, таваразнаўства, бухгалтэрыя, а на апошніх двух курсах — права.

Жылі вучні на кватэрах па некалькі чалавек у хатах жыхароў Маладзечна. Адзін раз на тыдзень усімі магчымымі спосабамі, найчасцей пехатой, дабіраліся дадому за 20 і больш кіламетраў за харчаваннем, бо гэта быў адзіны сродак фізічна існаваць. Апошнія дні перад паходам дахаты выдаваліся галоднымі, бо запасы канчаліся. Па святах на санях па чарзе прыязджалі бацькі і прывозілі харчаванне.

Аб узроўні выкладання сведчыць той факт, што з пасведчаннем аб сканчэнні трох курсаў паступілі потым у савецкія вышэйшыя навучальныя ўстановы некаторыя навучэнцы. Іншая справа, што ім не далі іх скончыць. Права выкладаў былі афіцэр царскай арміі, удзельнік Кранштадскага мяцяжу, які працаваў суддзёй. У судзе ж і праводзіў заняткі, туды да яго прыходзілі вучні, бо адзінага памяшкання ў школы не было. Напрыклад, урокі хіміі праходзілі ў клубе, вучні падзяляліся па групах, якія займаліся па розных будынках, да таго ж у дзве змены. Немцы не знішчылі мясцовую бібліятэку, кніжкі вучні разабралі па хатах і чыталі іх, сядзячы на хатах вечарамі, бо хаджэнне па вуліцах немцы не заахвочвалі, і спяць класцыя даводзілася ў 9 гадзін вечара.

Асаблівае ўражанне ў навучэнцаў пакідалі ўрокі беларускай літаратуры, якія вёў Янка Давідовіч, выпускнік Віленскай гімназіі, шчыры патрыёт Беларускай, інтэлігентны і высокаадукаваны чалавек. Менавіта дзякуючы яму і настаўніку гісторыі Магера за два гады ў падлеткаў зарадзіліся такія парасткі нацыянальнай самасьведомасці, што хапіла іх для маральнага супрацьстаяння бязмежжы будучых рэпрэсій і зняваг на ўсё жыццё. Дагэтуль былыя вучні ўспамінаюць стан надзвычайнага захаплення, з якім Магер распавдаў аб залатых старонках беларускай гісторыі. Тое ж самае адбывалася на ўроках Янкі Давідовіча, які гадзінамі чытаў на памяць “Новую зямлю”, “Курган”, санеты Багдановіча. Гэта для вучняў было вельмі важна, бо падручнікаў не было, вучні канспектавалі тое, што распавядалі ім настаўнікі. Былі яшчэ гутаркі дырэктара школы Барыса Кіта аб беларускім грамадстве, аб долі беларускага народа, значэнні асветніцкай справы і ролі вучняў у далейшым жыцці. Кіт спадзяваўся на тое, што ягоныя вучні, якіх можна абаранялі настаўнікі, усё ж здолеець хоць калі апынуцца ў вольным грамадстве. Усе прадметы, апрача вузкапрафесійных, якія выкладаў не паспеўшы эвакуіравацца спецыяліст з Усходу, вяліся на беларускай мове, а атмасфера ў школе ўвесь час была прыязная, добразычлівая, хаця за сценамі школы панаваў жорсткі акупацыйны рэжым, лілася людская кроў і кожны новы дзень мог прынесці жахлівыя нечаканасці і вучням, і настаўнікам.

Барыс Кіт разумеў становішча, бачыў, што школа — маленькі астравок святла ў моры жару і нянавісці, таму непакоіўся за вучняў. Увесь час засцерагаў: не цгацца ў цемры па Маладзечна, не мазоліць вачэй жандармерыі і паліцыянтам, а выпраўляючы дахаты за харчаваннем, на парозе школы праводзіў усіх вучняў, ведаючы, што сустрачы на лясных дарогах з узброенымі людзьмі нязначна з якога боку могуць скончыцца для падлеткаў дрэнна.

Гісторыю выкладаў дацэнт Мінскага ўніверсітэта Макарэвіч, гандлёвую справу — Шчасны з Наваградчыны, выпускнік Варшаўскай гандлёвай школы. Усіх гэтых людзей закінулі ў Маладзечна трагічныя абставіны, шмат у каго ў першыя дні вайны загінулі сем’і. Але настаўнікі працавалі самаахвярна, хоць і жылі напугалодна, таму па рашэнню бацькоўскага камітэта была ўстаноўлена аплата за навуку: з кожнага вучня 1 кг сала і 1 пуд мукі ў год.

Мо таму, што вучнёўскае моладзь мела пэўны вольны час, у школе ладзілася мастацкая самадзейнасць, харавыя гурткі, ставіліся п’есы беларускіх драматургаў, праводзіліся вечары танцаў. Існаваў і струнны музычны аркестр, якім кіраваў савецкі ваеннапалонны Камароўскі, які прыходзіў на заняткі з лагера. (Дарэчы, у Маладзечна асаблівага здэку над ваеннапалоннымі не было, чалавек сто кожны дзень пад канвоем вадзілі на працу, астатніх утрымлівалі павольна, з часам наогул дазволілі мясцовым жыхарам разабраць іх па хатах. І не было ніводнай сям’і, дзе б пад выглядам родных не жылі адпрошаныя ў немцаў палонныя.) Удзельнічаў аркестр у гарадскіх канцэртах, куды хадзілі і маладзечанцы, і немцы.

Калі вучні рыхтавалі пастановку “Паўлінкі”, артыстамі былі не толькі яны, але і Барыс Кіт з іншымі настаўнікамі. Наогул ён ахвотна далучаўся да вучнёўскіх вечароў.

Толькі сёння можна асэнсаваць глыбіню духоўнага зместу гэтага чалавека, які выкарыстоўваў усялякую магчымасць для асветніцкай справы і пашырэння беларушчыны. Але да штодзённага набывання ведаў, па ўспамінах вучняў, быў строгі і прынцыповы, бо няспынна зазначаў, што будучыня народа грунтуецца на адукаваных і культурных грамадзянах. “Вайной не апраўдаць невуцтва”, — тлумачыў Кіт усё ім зробленае.

Апрача ўсяго, навучанне ў школе ў пэўнай ступені ратавала ад вывазу ў Нямеччыну. Але ніхто з вучняў “гандлёўкі” не можа ўспомніць якіх бы то ні было прафашысцкіх настаў у школе. На ўроках не было ніякіх інспектараў. Толькі вясной 1944 года ў школе з’явіліся двое ў нямецкай форме і агітавалі хлопцаў ехаць на Атлантычнае ўзбярэжжа бараніць рэйх ад англічан. Усё гэта было добраахвотна, і са школы паехалі адзінкі (дарэчы, на фронт яны так і не трапілі, бо былі захоплены ў палон адразу і так і засталіся назаўсёды ў Заходняй Еўропе).

Ненавідзячы немцаў, вучні школы чакалі Чырвоную Армію як збаўлення. Калі паглядзелі ў кінатэатры фільм “Я быў нявольнікам Сталіна” пра Ф.Аляхновіча, перад якім ішла дакументальная хроніка пра трагедыю ў Катynie — былі абураны, успрыняўшы гэта як фальсіфікацыю з боку немцаў, паклёп на Чырвоную Армію. Думка аб тым, што гэта праўда, не ўзнікла. Калі з набліжэннем фронту распачаўся партызанскі рух і ля гарадской царквы амаль кожны дзень хавалі забітых немцаў — шчыра гэтаму радаваліся. Чым бліжэй падыходзіў фронт, тым больш уздымаўся нацыянальны дух беларускай моладзі, чаму спрыяла не толькі атрыманая адукацыя, але і дзейнасць сфарміраванай Беларускай краёвай абароны, і надзея на тое, што хуткае вызваленне прынясе пачатак новага жыцця.

За час існавання школы вучні перасталі адчуваць сябе бездапаможнымі ахвярамі. Ідэя незалежнасці ў сэрцах патрабавала больш радыкальных праяваў, таму большасць вучняў добраахвотна ўступіла ў Саюз беларускай моладзі, арганізаваны 22 чэрвеня 1943 года. Магчыма, таму, што натхненне беларушчынай не ведала межаў, арганізацыю ўспрынялі адразу, не ўнікаючы асабліва ва ўсе праблемы яе ўзнікнення. Прапанова апраўцаў форму была наогул падхоплена з энтузіязмам, бо хадзілі ў страшэзных атрэпках, а з’яўленая баваўняная форма з рэмынем без надпісаў каштавала вельмі танна. Апраўцаўшыся, з цяжкасцю сябе пазнавалі, асабліва ў вачах дзяўчат. Дала СБМ-ская форма і вельмі канкрэтныя палёгікі. Менш небяспечна стала хадзіць дахаты па глухіх дарогах. Неяк пад Яхімаўшчынай паліцыянтаты затрымалі двух СБМ-аўцаў, але, пабачыўшы форму і пасведчанні навучэнцаў “гандлёўкі” на дзвюх мовах (Б.Кіт дабіўся для сваіх вучняў гэтай абароннай ксівы), адпусцілі. Іграла ролю нямецкая пячатка: адразу з’явілася магчымасць пад’язджаць дадому частку дарогі цягніком. Прыгарадны цягнік перавозіў нямецкае начальства раз у суткі. У форме хаця б пускалі на вакзал. Перад гэтым трэба было зайсці ў камісарыят і ўзяць пропуск на колькасць хлопцаў. Ісці пехатой зараз ужо трэба было 8 вёрст замест 22-х...

Лёсы, зламаныя вайной

З успамінаў мастака Кастуса Харашэвіча, былога навучэнца “гандлёўкі”:

“Пасля вайны ў той ці іншай ступені ўсе сябры СБМ і настаўнікі тагачаснай школы былі рэпрэсаваны. Прадбачачы гэта, летам 1944-га з сям’ёй пакінуў Беларусь і Барыс Кіт. На ўсё жыццё засталася добрая памяць аб гэтым чалавеку і тых некалькіх гадах у “гандлёўцы”. Як мудры і высокаадукаваны чалавек, ён сфарміраваў навучанне ў школе так, што мы не адчувалі ні схільнасці да нямецкіх акупантаў, ні варожасці да Саветаў. Любоў да беларушчыны, да ведаў была галоўнай. Напэўна, таму многія вучні гэтай школы як на Радзіме, так і ў эміграцыі, нягледзячы на ўсе акалічнасці, звязаныя з ваенным часам, засталіся прыстойнымі грамадзянамі і сумленнымі людзьмі...”

Барыс Кіт рыхтаваў сваіх вучняў да жыцця, але нават ён, бадай, не ўяўляў, наколькі жорсткім будзе яно для іх пасля вызвалення. Вайна скончылася, і, адчуваючы базу грунтоўных ведаў, многія падлеткі паспрабавалі вучыцца далей. Але калі тэхнічная галіна аказалася больш-менш дасягальнай, то, напрыклад, дзве дзяўчынкі, паступіўшы на філфак, у хуткім часе вярнуліся дахаты. Сам Кастусь Харашэвіч упарта адстойваў права звацца прафесійным мастаком, нягледзячы на тое, што двойчы выключыўся з інстытута і доўгія гады потым, трапіўшы нават у Саюз мастакоў, знаходзіўся пад наглядом камуністычных шпіёнаманай. Яму пашчасціла пазбегнуць арышту дзякуючы непаўналецтву на той момант, калі забіралі ягоных сяброў. “Ты казаў “Жыве Беларусь?” Віталіся вы так? Дык вось сашлем да белых мядзведзяў”, — вычварэўся на допыце следчы.

Барыс Кіт жа атрымаў сусветнае прызнанне. Славу акадэмік астранаўтыкі, удзельнік стварэння першых межкантынентальных сістэм, эксперт па ракетках жыве ў Франкфурце, не губляе цікаўнасці да Беларусі. Менавіта ён пачаў пракладаць дарогу да замежных прыхільнікаў мастацтва работам свайго былога таленавітага вучня Кастуса Харашэвіча.

Не так даўно навучэнцы “гандлёўкі”, якія засталіся ў жывых і прайшлі праз пакуты, збіраліся разам. Прыязджаў і Барыс Кіт. Ахвяры супраць сваёй волі — так можна было б назваць вучняў “гандлёўкі”, і не толькі яе, калі б не надзея на тое, што пасеянае зерне не можа не даць усходаў.

Ціна КЛЫКОЎСКАЯ, “БМ”

“ШТЫКОВОЕ” восприятие всего нового и недоступного для понимания, сформировавшееся у людей еще в эпоху первобытности, по сей день подвергается критике философов. Однако отвержение — один из важнейших этапов в реализации любой мало-мальски нестандартной идеи, на котором разрешается извечный гамлетовский вопрос “Быть или не быть?” В свое время над ним изрядно поломало голову поколение 60-х, когда обществу была предложена новая форма самовыражения посредством рок-музыки. Сегодня трудно не согласиться с тем, что это направление культуры оказалось очень даже жизнеспособным, и потому обращаться в “иную веру” тех, кто сознательно вступил на тропу рок-н-ролла, так же бесполезно, как поворачивать реки вспять.

Тем не менее в Беларуси до сих пор продолжается “холодная” война между обладателями противоположных мировоззрений, как правило, сопровождающаяся навешиванием на рок-движение всевозможных “ярлыков”. Недавние “разборы полетов”, связанные с деятельностью бобруйского творческого объединения “Виста-версия”, еще раз доказывают, что современных подростков пытаются лишить, пожалуй, самого главного в жизни — права на самоутверждение в нашем хлипком и практически полностью утратившем духовность обществе.

Последний, седьмой по счету, республиканский фестиваль “Рокада”, состоявшийся в Бобруйске 23 декабря (о нем мы рассказывали в одном из предыдущих номеров “БМ”), вряд ли можно отнести к разряду эпохальных. Однако благодаря целенаправленным и (чем черт не шутит?) заранее продуманным манипуляциям общественным мнением со стороны местной газеты “Коммерческий курьер” разговоры о нем не прекращаются по сей день, так как обличительные статьи зачастую вызывают куда больший резонанс, чем слащавые оды. Присутствовавший на фестивале фоторепортер вышеупомянутого издания товарищ Шарников был возмущен и шокирован действительностью, ибо до этого, судя по всему, имел представление о рок-тусовках лишь понаслышке. Изумлению его не было предела, когда на сцене появился бобруйская команда “M.S.Pigs”, один из музыкантов которой был облачен в майку со стилизованной свастикой. То, что спустя всего лишь (!) полвека после Второй мировой бас-гитарист Александр “Брос” Василевский решил использовать символику древнеиндейских племен в качестве одного из элементов шоу, вызвало у представителя прессы однозначную реакцию: бобруйский рок-клуб — рассадник фашизма, и его нуж-

но немедленно “прикрыть”. И даже после продолжительной беседы с президентом “Виста-версии” Юрием Мищенко, в ходе которой, казалось бы, все точки над “i” были расставлены, товарищ Шарников в своих убеждениях остался непоколебим. 12 января журналистская “мина”, действие которой нетрудно было предугадать, ибо значительную часть населения этого провинциального городка составляют ветераны Великой Отечественной, сработала. Возможно, последствия некомпетентности, а точнее субъективности суждений журналиста не были бы столь печальными, однако в ход событий посчитали нужным вмешаться городские власти, и это поставило под угрозу саму возможность существования единственного на сегодняшний день в Бобруйске официально зарегистрированного рок-клуба.

Дальнейшие события развивались по выстроенному за 70 лет сценарию и в лучших традициях провинциального “совка”. Пословам очевидцев, на заседании горисполкома, которое состоялось через несколько дней после выхода компрометирующей “Виста-версию” публикации, мэр Бобруйска г-н Романовский щедро одаривал подчиненных моральными оплеухами, что в официальных кругах расценивается как “принятие мер”. Однако даже на этом этапе скандал еще можно было предотвратить, если бы мэр города для прояснения ситуации посчитал нужным встретиться непосредственно с представителями творческого объединения. Но этого не случилось, и бюрократическая машина начала набирать обороты. Поэтому письменное опровержение от имени Совета музыкантов “Виста-версии”, предоставленное работникам горисполкома этим же вечером, произвело эффект выстрела в пустоту.

Пока в кулуарах власти шло бурное обсуждение последних событий и с губ чиновников то и дело срывался вопрос “Так кто же наказан?”, сотрудники “Коммерческого курьера” приняли решение опубликовать опровержение, что, учитывая его да-

леко не безболезненное для редакторского самолюбия содержание, явилось поступком достаточно мужественным. Честь и хвала вам, коллеги!

Однако ни музыканты, ни журналисты не подозревали, что их ожидает еще один “приятный” сюрприз “от Шарникова”. 23 января, в день выхода в свет опровержения, областная газета “Могилевская правда” под заголовком “Рок-свастика?” (чувствуете, куда ветер дует?), первыми строчками которого могли бы гордиться даже самые высокопоставленные служители Фемиды: “...Это не Мюнхен 20-х годов и не Берлин 30-х и не сходка лондонских “бригадов” образца бурных 60-х. Это Бобруйск середины 90-х годов, тусовка рок-клуба “Виста-Версия”...” За этими словами кроется смертный приговор не только творческому объединению, но и всему рок-движению, ибо зверства нацистов никогда не будут забыты и прощены. Вот только как объяснить простому обывателю, что рок-н-ролл и фашизм — понятия несовместимые, так как приверженцы этой культурной концепции выступают против каких бы то ни было форм насилия? В результате ответ на вопрос, кому же выгодно превращать современную молодежь в стадо тупых баранов, напрашивается сам собой. Ведь сколько можно применять методы коммунистического террора ко всему новому и неувердившемуся? Да, это не Мюнхен 20-х и не Берлин 30-х. Это Беларусь 90-х. Страна, которая пережила фашизм и, никогда больше не позволит поставить себя на колени.

Понимая, что сезон “охоты на рок-ведьм” официально объявлен открытым, руководство “Виста-версии” сделало все возможное для того, чтобы отстоять права бобруйских музыкантов. На состоявшемся в Минске форуме молодежи Беларуси “Диалог ради будущего” был принят меморандум в защиту рок-клуба:

“Уважаемый господин мэр. Около двух лет Вы занимаете ответственный пост мэра г. Бобруйска. Именно потому, что стали заметны реальные изменения к лучшему в

жизни города, мы решили обратиться к Вам за поддержкой.

Пять лет существует молодежное творческое объединение “Виста-версия”. Пять лет молодые люди нашего города имеют возможность собираться под крышей городского Дома культуры. Одним из важных показателей организационно-воспитательной работы клуба является то, что за это время ни один из членов клуба не преступил закон.

Мы слышали о Вас как об отзывчивом, серьезном и ответственном человеке. Вы знаете, как непросто приобрести авторитет в молодежной среде. Вы знаете, как просто его потерять, как легко молодых можно увести в крайность, в хаос, в ложь. Мы с Вами работаем для того, чтобы этого не произошло. Мы с Вами делаем одно дело.

Ошибка, допущенная средствами массовой информации в отношении творческого объединения, ударила рикошетом по всему молодежному движению. Тяжесть ответственности за несправедливые обвинения легла на наши плечи. Мы обязаны исправить эту ошибку. Вопрос — как? Мы скажем: демократично и честно. А демократия — это диалог, разговор двоих.

Ваш опыт и мудрость помогут разобраться в спорных вопросах. Мы обязательно встретимся и поговорим. Приходите к нам, посмотрите на нас. У нас есть планы работы с городской молодежью. Нам нужна Ваша моральная поддержка в координации работы центра.

Молодежь — это реальная сила, на которую Вы можете опираться в своих начинаниях!”

Теперь дальнейшая судьба бобруйского рок-клуба полностью зависит от здравомыслия городских властей. Вопрос, быть или не быть, по-прежнему дамокловым мечом висит над творческим объединением. Но ведь если звезды рок-н-ролла зажигаются, то это кому-нибудь надо?

Светлана ГОЛОВКИНА,
специально для “БМ”

Вперед, к традициям

С облажающим душу скрипом и в нашем милейшем городе появились рок-клубы. Мало-мальски активному тусовщику не составит труда в любой из уик-эндов мелькнуть своим фэйсом в каждом из них, благо это сделать просто, ведь заведений-то подобных всего три: “Аддис-Абеба”, “Три поросенка” да “Cosmopoliten club”. И хотя группы во всех трех выступают по большей части одни и те же — у каждого клуба свое лицо, своя атмосфера.

Если интерес к рок-н-роллу у вас складной (пива попить под музыку) — пожалуйста к “Поросенкам”. У “Аддис-Абебы” — дискотечный налет. Тем же, кто убежден, что музыка самодостаточна, дорога в “Cosmopoliten”. Кстати, этот клуб — явление довольно любопытное, ибо вызывающей демократичностью он давно уже завлек в свои недра немалое количество музыкантов и публики. Наблюдаемое же отсутствие прагматизма со стороны организаторов дела заставляет задуматься на тему “возможно ли”. Общение с Виктором Бахуром, человеком в клубе не последним, дало понять, что все просто, как гамма, сыгранная одним пальцем. Принцип Космополитена таков: музыканты играли — публика послушала, публика платит деньги — музыканты получают возможность выступать (хозрасчет называется).

Учитывая, что играть здесь могут любые группы, даже с нулевой степенью

раскрутки, клуб выполняет также и роль своеобразного стимулятора творчества. Надо быть музыкантом, чтобы понять, что есть первое выступление на людях. К счастью дебютирующих групп, космополитская публика не страдает претенциозностью и любого принимает с распростертыми объятиями. Кстати, и группы более-менее раскрученные клуб стороной не обходят. Возникает резонный вопрос — почему? Ведь за выступление, в отличие от тех же “Поросенков”, музыкантам не платят. Дело в том, что здесь играют для собственного удовольствия, безусловно, не забывая и об удовольствии зрителей.

Естественно, как и всякому жизнедеятельному организму, Космополитену свойственно развитие: аппаратура прикупается, свет появился более-менее приличные, к группам с воспитательной целью предъявляются определенные требования (например, наличие часовой программы).

Главное же, что рок-н-рольного духа в клубе хоть отбавляй. И неудивительно, ведь рок-н-ролл и начинался с подобных клубов. Позже волна, выплеснувшая его из небольших заличков на стадионы, упростила смысл и значение этой музыки, сделала ее массовой, а следовательно, и более примитивной. Поэтому возвращение рок-н-ролла в клубы — явный признак развития, хотя бы и с оглядкой назад.

Юлия ВАСИЛИШИНА,
для “БМ”

Фестивальный центр “АКВАРИУМ”, активно набирающий популярность, нашел новую, мало практикуемую в подобных заведениях, форму работы. В шоу-программы и дискотеки, проходящие в “Аквариуме” по ночам, стали включаться блоки “живой”, акустической музыки. 26 января в центре прошло выступление группы “BESIDES”, а с 27-го регулярные концерты стал давать молодой, но уже популярный коллектив “THE CRANKS”, исполняющий классический рок-н-ролл.

В зале Альтернативного театра уже во второй раз прошла церемония “Рок-коронация”. На сей раз “Гран-при” получила группа “ROUBLE ZONE”. Им же достался приз за лучший альбом, а их вокалист Джекгер был удостоен звания лучшего шоумена. Кроме “Рублевой зоны”, лауреатами стали “НРМ” — за тест, Кася КАМОЦКА — “рок-княжна”, “ПАЛАЦ” — за совмещение традиций и современности, “ПАРАДОКС” — за лучший дебют и Игорь ВОРОШКЕВИЧ (“КРАМА”) — за верность жанру. Спонсорами мероприятия выступили, как обычно, “Дайнова” и Фонд Сороса.

Черный малыш — сын человеческий

В переполненном трамвае я случайно увидела их сквозь сплетение потных голов и рук. Бабушка сидела у окошка, острым локтем и непроницаемым лицом — умным и ледяным — отгораживая спокойно прижавшегося к окну внука лет 8-9. Оглядевшись, я обнаружила, что смотрят на них довольно заинтересованно.

Мальчик был иссиня-черный. Негритенок.

Мы вышли на одной остановке. Женщины с внуком направилась к магазину. Воспользовавшись тем, что она встала в длинную очередь в кассу, а мальчик задержался во дворе, я заговорила с ним. Я ожидала вполне обоснованной звероватости со стороны "белой вороны", но... Мы быстро выяснили, что моего героя-третьеклассника зовут Андреем, и задавать вопросы начал он.

— Почему ты одна так поздно на улице? (это мне). Человек так поздно один и на улице, только если ему плохо или у него никого нет. Или ты живешь в общедетской?

— Да откуда ты про общежитие знаешь, Андрюшка?

— У нас напротив дома общежитие. Идут каждое утро... Каждый вечер. У всех из общежития глаза одинаковые. У тебя тоже такие.

— А ты всегда по вечерам гуляешь только с бабушкой?

— Да, она меня одного не отпускает, и я ее понимаю. Я же черный, на меня все обращают внимание. Мало ли что может случиться. Раньше я был маленький, и бабушка просто боялась, что кто-нибудь меня поймает и помучает, а теперь недавно соседка сказала в шутку своему дяде Боре, они оба не работают, сначала дядю Борю выгнали, а потом и тетю Наташу. Так тетя Наташа кричала, что вот жрать нечего, так п... соседского украду и продам, авось черномозгого кто купит. Бабушка услышала и плакала и теперь все время держит меня за руку. Вот сейчас выйдет и будет ругаться.

И он с досадой поморщился в сторону магазина.

Будто в подтверждение слов Андрея появилась Нина Семеновна (имена ее и внука она позволила не изменять, вот только школу попросила не указывать, и поймете, почему), подозрительно меня осмотрела и, когда я решила сдаться, т.е. представиться по форме, то получила... приглашение на кофе. Снова перестук трамвая...

Н.С.: Я всегда знала: воспитаю его жестким. Не жестоком, а жестким. Он не должен быть обременен, а я уже, забирая его из роддома, знала: пусть растет спартанцем. Мне медсестры поразились — забрать черного ребенка! Зинаида, дочь, выписалась раньше, а я решила — мой крест. Это мое наказание за нее.. Не смогла сохранить ее душу, не воспитать даже, а душу сохранить...

Он сидит рядом, губы поджаты, как у хмурого взрослого — настоящий маленький крысенок. Нина Семеновна — в прошлом учительница русской литературы, ее дочь Зинаида родила Андрея от студента из Алжира, когда та уже шесть лет была на пенсии. Несколько лет дочь еще жила в Минске, впрочем, мальчика чуралась, стеснялась появляться с ним. Возможно, близость этого ребенка оказалась решающим психологическим фактором в неимоверном озлоблении девушки. Затравленная Зинка (иностранец жениться отказался категорически) ушла в декретный, а когда упал "железный занавес" — занялась куплей-продажей в Польше. Теперь уехала туда окон-

чательно — заниматься проституцией на границе.

Н.С.: Ничего, что он рядом сидит. Пусть. Чем раньше, тем лучше. Пусть живет с болью. Ему суждено так.

Итак, Андрей.

— Ты не чувствуешь себя старше ровесников?

— Я научился не думать о том, что у меня темная кожа. И для моих одноклассников это привычно. Мы бесимся с мальчишками, и я такой же, как все. В новый коллектив я вхожу боюсь, боюсь не того, что меня обидят, что со мной кому-то неприятно разговаривать, а просто в таких ситуациях я чувствую, что делаю то, без чего можно обойтись. Мне не удается никогда иметь много знакомых, бабушка внушила мне, что я должен создать себе круг проживания, в котором мне было бы хорошо.

Н.С.: В детстве его били во дворе и кричали: "Черный! Черный!" Он с криком прибежал домой и бросался тереть мылом лицо и руки. Я ночами выла на кухне, потом поняла — надо терпеть. И все ему, пятилетнему, объяснила.

— Тебе знакомо слово поколение, Андрей?

— Я не причисляю себя к своему поколению. Я сам по себе, это плохо. Я могу играть, бегать с одноклассниками, но разговаривать с ними я не могу. Мне неинтересны дети моего возраста, мне неинтересно собирать коробки от сигарет и фантиков от жвачек. Я читаю книжки. Об этом не говоришь. Хотел бы дружить с ребятами постарше, но они не берут, а дружу я с библиотекарями из городской библиотеки.

— Тебе знакомо одиночество?

— Я очень устаю от бабушки. Не потому, что она плохая, я ее люблю, но постоянно один и тот же человек рядом — это тяжело. Дети сторонятся меня не потому, что я черный, а потому, что я умнее их. Если бы я был такой же, как они, меня бы брали в игры и издевались, потому что черный.

— Меня пугает твой стиль речи. Так дети не говорят, а ты — как взрослый человек. Тебе это не страшно?

— Если в 17-18 лет буду уже стариком, тогда страшно. Я уже сейчас многое прочитал, и будет ли через 10 лет у меня такое же желание во всем поучаствовать? Еще через день после каждого фильма по телевизору я играю в кино, додумываю дальше истории его героев. Да, я взрослый, и мне бабушка по вечерам читает стихи и рассказы О'Генри, Грина. У меня хорошая память, я запоминаю фамилии большого числа писателей, взрослые удивляются.

— Ты привязчив?

— Бабушка приучила меня к тому, что я всегда буду один, поэтому она заставляет меня заниматься компьютерами, английским, она говорит, что я должен получить универсальную профессию и уехать за границу, только там меня по-настоящему примут.

Н.С.: Не знаю, права ли я, но я сразу сказала себе: обычного детства у него не будет, он инородец, чужак, если я позволю ему быть ребенком, он вырастет ущербным взрослым. Поэтому пусть уж сразу. Я попыталась создать ему щит, которым он прикрывался бы от зла и жестокости.

— Андрюша, что ты больше всего любишь?

— Из какой области? Вообще? Люблю стихи — из того, что мне уже понятно, Гумилева и Киплинга. Люблю музыку: рок-оперу "Джордана", Эдит Пиаф. Люблю начало весны, когда все салатное, весной люблю гулять с бабушкой, осенью — один. Любимая сказка — "Маленький принц". Мне кажется, что он — это я, а я — это он.

Потом был ужин в теплом доме бабушки и ее грустного внука. А я с содроганием думала о других, таких же черных детях, воспитанных в детских домах, которым никто не поставит "оборонительный щит".

Ядвига АДАМОВИЧ,
для "БМ"

Добры дзень, паважаныя аўтары газеты!

Наша сям'я з завальненнем будзе ўдзельнічаць у вашым конкурсе. Я з дзяцінства люблю розныя казкі, легенды, міфы, а нашы беларускія — асабліва. Просім толькі растлумачыць, які фармат павінен быць у малюнкаў, чым лепш маляваць. Ці гэта без розніцы?

Жадаем поспехаў вам і ўсім, хто прыме ўдзел у конкурсе. Дасылаем вам першы малюнак. З прывітаннем і пажаданнем здароўя да вас

сям'я КЛЮЧАНОВІЧ:

Галіна, Рыгор, Наталля

Ад "БМ".

Малюнак лепей фарбамі, фламастарам — каб больш выразна атрымалася пры друку. Фармат малюнка можа быць любы.

Галіне, Рыгору, Наталлі Ключановічам дзякуй — такая сімпатычная атрымалася пачварка, хоць па надрукаванаму апісанню — горшая за ўсіх!..

Далучайцеся!

Узнагароды — за экалагічныя працы

Другі год Беларуская экалагічная партыя праводзіць мерапрыемства, якое заслугоўвае, на мой погляд, значна большай увагі, чым тыя рэшткі зацікаўленасці, якімі наогул карыстаецца ў краіне экалагічны рух. Узнагарода спецыяльнымі дыпламамі аўтараў найлепшых прац года на экалагічную тэматыку — вынік пошуку і аналізу ўсяго, што пішацца і выдаецца ў нас па экалогіі. Ідэя належыла Экалагічнай партыі насуперак усім галасам, што з розных бакоў сцвярджалі: кніг па экалогіі ў нас наогул няма. Але Э.Самусенка, які працягваў кнігі гэтыя шукаць, сутыкнуўся з тым, што іх вельмі шмат, знайшлася раптам цэлая пляяда цікавых аўтараў. Праводзіць конкурсны адбор толькі па Мінску не атрымліваецца, бо ўсё, што адбываецца, засяроджана не толькі ў ім, таму конкурс абавязкова павінен стаць рэспубліканскім. "Усе кнігі, выдадзеныя нашымі экалагамі, — сцвярджае Э.Самусенка, — вырашаюць самую значную экалагічную праблему — праблему экалагічнага вы-

хавання, бо, калі зыходзіць з таго, што дзяржаўную палітыку вырашае грамадская думка, трэба выхаваць насельніцтва так, каб ягона думка была экалагічнай, тады экалагічнай будзе і палітыка".

Першым прызёрам быў прызнаны Яраслаў Пархута за кнігі "Жальба жытняга коласа" і "Крыніца ёсць у родным краі". Таксама адзначаны аўтары В.Санько, М.Гейс, П.Козла, А.Караленка, Р.Кашэўнікава, шмат новых імёнаў. Асабліва варта адзначыць "Блакiтнiю кнiгу Беларусi" — энцыклапедыю з больш чым за пяць тысяч матэрыялаў па азёрах Беларусі.

Узнагароджанне — толькі надводная частка схаваанага ў цемры для многіх айсберга, айсберга дзейнасці Экалагічнай партыі, якую шэраг палітыкаў дагэтуль схільны ўспрымаць як несур'ёзнае ўтварэнне. У наступным нумары мы больш падрабязна распавядзем аб дзейнасці "экалагаў".

Маргарита АЛЕКСАНДРОВА, "БМ"

● Есть мнение

Зайцев станет меньше, "зайчиков" — больше!

Трудновато стало безработным минчанам добираться по утрам на пока еще "пыхтящие" заводы, в пока еще не обанкротившиеся офисы и даже в пока еще не закрытые президентом редакции. И не только снегопады этому виной: во-первых, троллейбусов и автобусов по большинству "ходовых" маршрутов стало ходить значительно меньше, во-вторых, талончик нынче стал многим не по карману. Причем если едешь одну всего остановку — плати те же 1500 забытых уже "зайцев", что и сосед, едущий с юго-запада на северо-восток. Нормально ли такое положение дел с ценами? Ведь если таксист с вас "заломит" вдвое больше положенного, вы в его машину не сядете?

В большинстве цивилизованных стран (там, где деньги считать умеют) давно уже введение дифференцированной оплаты за проезд в общественном транспорте. Почему бы и нам не последовать их опыту? Едешь две остановки — плати пять сотенных, например, ну, а за четыре — вынь да положи тысячу. И "зайцев" бы с появлением кондукторов поменьше нам выкладывать пришлось, и безбилетных зайцев значительно бы поубавилось.

Точно таким же образом можно решить и проблему с метро: покупай пачку талончиков с пометкой "своей" станции на 1-2-3 остановки, компостируй у турникета — и вперед! А на выходе предъяви тому же контролеру.

В накладе, правда, транспортники окажутся. Но не за наш же счет им век благоденствовать! Пусть им правительство за наши блага наши же денежки в виде дотаций выдает. А то налогами грабят, они же — как в прорву, не так ли? Если согласны — поехали! Если нет — напишите нам в редакцию. Проблема ведь всех нас, пассажиров, волнует. И разрешить ее можно лишь всем нам сообща.

Н.КОПЧЕНОВ, "БМ"

Пункт гледжання аўтараў газеты не абавязкова супадае з пазіцыяй рэдакцыі. Адказнасць за дакладнасць фактаў, прыведзеных у артыкулах, нясуць аўтары публікацый.

"Беларуская маладзёжная"
Рэспубліканская грамадска-
палітычная незалежная газета
Заснавальнікі
М. КАПЧОНАЎ і І. ЦІШЫН

Адрас рэдакцыі:
220134, Мінск,
вул. Якубоўскага, 15-1-77
Кантакты тэлефон: 57-00-43
Пасведчанне аб рэгістрацыі N 882

Падпісана ў друку 1 лютага 1996 г. у 14.30
Мінская паліграфічная фабрыка
"Чырвоная зорка"
(Мінск, 1-шы Загарадны зав., 3)
Кошт праз "Белсаюздруку" 1000 рублёў
Тыраж 6 тысяч экз.
Заказ N 544

Галоўны рэдактар
Т. І. МЕЛЬНІЧУК
(НІЧЫПАРУК)